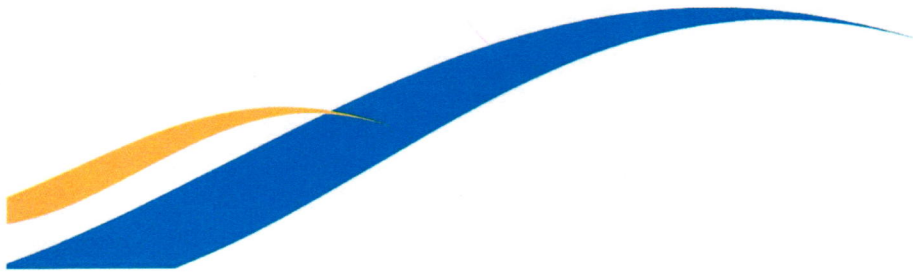


REPUBLIKA E KOSOVES REPUBLIC OF KOSOVA		AGJENCIA E SHËRBIMEVE TË NAVIGACIONIT AJROR AGENCIJA ZA VAZDUŠNO NAVIGACIONISKE USLUGE AIR NAVIGATION SERVICES AGENCY	
ZYRA E ARKIVES KANÇERARIJA ARHIVA ARCHIVES OFFICE			
Nr.faq. Br. str. Pg. no.	50	Data Datum Date	28, 12, 2017
Nr. prot. Br. prot. Prot. no.	0583	NF	LIPJAN. RKS

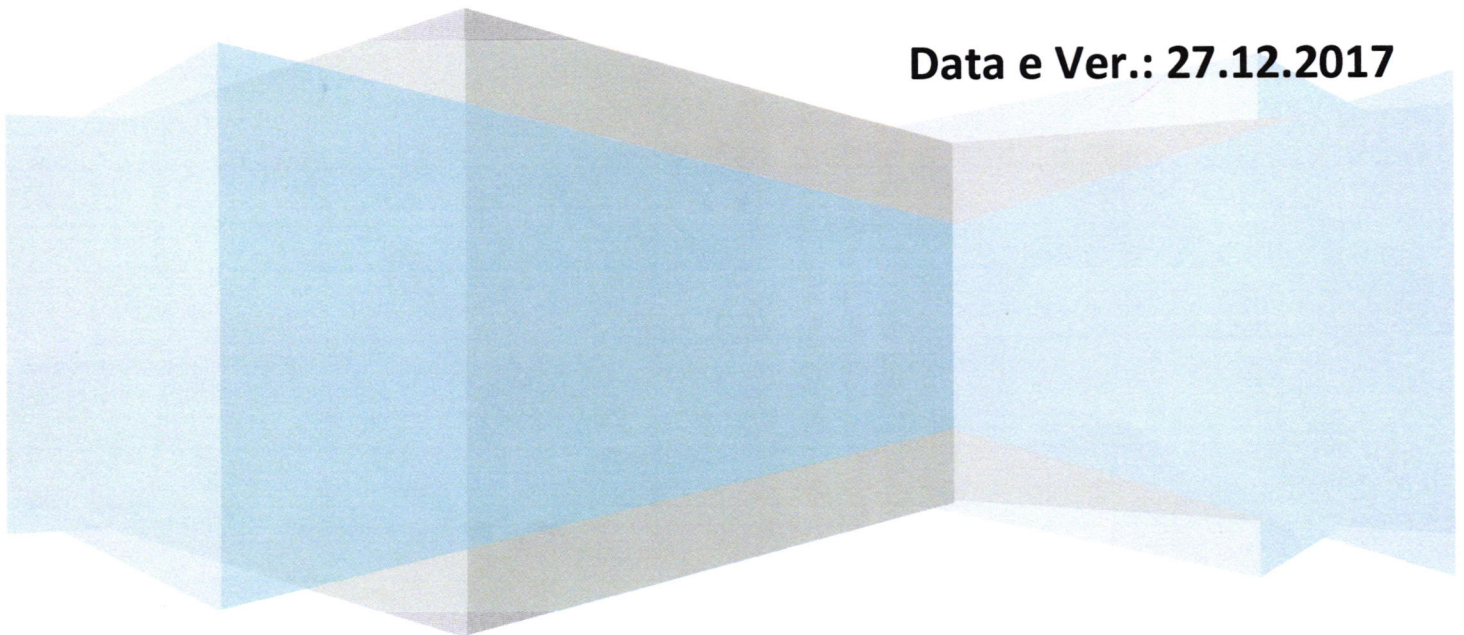
# Plani i biznesit për periudhën 2018 - 2022

Agjencia e Shërbimeve të Navigacionit Ajror



## Versioni 1.0

Data e Ver.: 27.12.2017



# Përmbajtja

1. Hyrje .....	2
2. Roli i ASHNA.....	3
3. Misioni .....	4
4. Vizioni .....	5
5. Siguria .....	6
6. Përgjegjësitë e ASHNA-s .....	7
7. Strategjia .....	9
8. Fushat kyçe Strategjike .....	11
8.1 Caqet dhe treguesit kyç të performansës së Sigurisë .....	13
9. Treguesit e performansës .....	17
9.1 Siguria .....	18
9.2 Vonesat .....	20
9.3 Produktiviteti, Efikasiteti i Kostos dhe Kapaciteti .....	22
10. Plani Financiar i ASHNA .....	26
10.1. Pasqyra e të ardhurave dhe shpenzimeve .....	32
11. Analiza e planit financiar.....	34
11.1 Të hyrat.....	34
11.2 Shpenzimet .....	35
12. Planifikimi i Investimeve Kapitale për periudhën 2018-2022 .....	39
13. Skema organizative e ASHNA-së .....	49
14. Azhurnimi i Planit Afatgjatë të Biznesit.....	50



Njësia Organizative: ASHNA

Nr. Ref. /Kodi: PBV-2018-22

Ver.: 1.0

Data e Ver.: 27.12.2017

Adresa: Agjencia e Shërbimeve të Navigacionit Ajror, Vrellë, Lypjan, 10070, Republika e Kosovës

Faqe 1 prej 50



## 1. Hyrje

Si Drejtor, kam kënaqësinë të paraqes Planin e Biznesit të Agjencisë së Shërbimeve të Navigacionit Ajror (ASHNA), për periudhën 2018 - 2022. Ky plan, është i përqendruar në vazhdimin e ofrimit të shërbimeve të navigimit ajror, mirëmbajtjen e nivelit aktual të sigurisë, në të gjitha aspektet e operimeve të ASHNA.

Duke njohur rëndësinë e punës sonë, do të vazhdojmë ruajtjen e performancës së burimeve njerëzore, duke ngritur kapacitetet përmes programeve trajnuese, të përqendruara në ngritjen e gjithmbarshme të zhvillimit të tyre në aspektin operativ, administrativ dhe të sigurisë.

Proces me rëndësi jetike për ASHNA-në, është Procesi i Transferimit të Hapësirës së Lartë Ajrore të Republikës së Kosovës, i cili tani për tani, menaxhohet nga HungaroControl. Në këtë drejtim, ASHNA synon ngritjen e kapaciteteve, si në aspektin teknik po ashtu edhe në aspektin e burimeve njerëzore, që viti 2019, të jetë vit kur ASHNA do ta ketë në duart e saj menaxhimin e Hapësirës së Lartë Ajrore.

Një proces tjetër po aq i rëndësishëm është edhe ai i Normalizimit të Hapësirës Ajrore të Ulët të Kosovës, proces i udhëhequr nga NATO. Synimi i ASHNA-së është që të shkurtojë deri në maksimum distancën që fluturaket duhet të përshkojnë për të shfrytëzuar Aeroportin Ndërkombëtar të Prishtinës, si dhe të vjelë të hyra nga trafiku i aeroporteve fluturaket e të cilëve shfrytëzojnë hapësirën ajrore të Kosovës, të cilën e menaxhon ASHNA.

Qëllimi është që të ekzistojë një balancë ndërmjet kërkesës dhe kapaciteteve në dispozicion, dhe që vonesat e trafikut ajror të zvogëlohen në minimum për të zvogëluar kostot e kompanive ajrore si dhe ndikimet negative ndaj mjedisit, por edhe për të përmirësuar efikasitetin dhe ngritur shfrytëzimin e infrastrukturës ekzistuese.

Në periudhën që mbulon ky Plan, ASHNA pret që të zhvillojë kapacitetet e veta teknike përmes instalimit të shumë sistemeve të sofistikuara. Këto aktivitete ngërthejnë në vete shumë punë, andaj kërkohet që i gjithë personeli i ASHNA-së të angazhohet me gjithë potencialin e vet në realizimin e këtyre projekteve me rëndësi jetike për ASHNA-në.

Duke pasur parasysh rëndësinë jashtëzakonisht të madhe të Forcave Paqeruajtëse të KFOR-it, është duke vazhduar bashkëpunimi i ngushtë ndërmjet ASHNA-s dhe zyrtarëve të KFOR-it në fushën e aviacionit civilo-ushtarak. Një bashkëpunim i tillë është tejet i rëndësishëm duke ditur përgjegjësitë e Forcave të KFOR-it, në menaxhimin e hapësirës ajrore të Kosovës.

Mirëpres bashkëpunimin e të gjithë punonjësve, në mënyrë që bashkërisht të vazhdojmë ofrimin e shërbimeve të sigurt, efikase dhe të qëndrueshme për sektorin e aviacionit civil në Republikën e Kosovës.

Bahri Nuredini  
Drejtor



Njësia Organizative: ASHNA  
Nr. Ref./Kodi: PBV-2018-22  
Ver.: 1.0  
Data e Ver.: 27.12.2017

Faqe 2 prej 50

## 2. Roli i ASHNA

### *ASHNA ofron shërbime të navigimit ajror në hapësirën ajrore të Republikës së Kosovës*

Bazuar në Ligjin Nr. 04/L-250 për Agjencinë e Shërbimeve të Navigacionit Ajror (ASHNA) të Republikës së Kosovës, ASHNA është e përkushtuar për operimin e sigurt të sistemit të navigimit ajror të Republikës së Kosovës. ASHNA do të veprojë në pajtim me politikat, legjislacionin, standardet dhe marrëveshjet ndërkombëtare të zbatueshme për aviacionin civil në Republikën e Kosovës si dhe në përputhje me standardet dhe praktikatat e rekomanduara të ONAC mbi shërbimet e navigimit ajror. AAC mund të nxjerrë procedura apo rregulla shtesë. ASHNA është organizatë e pavarur buxhetore dhe autoritet publik me buxhet të vetin që administrohet në mënyrë të pavarur dhe në përputhje me legjislacionin e zbatueshëm në Republikën e Kosovës. ASHNA funksionon dhe organizohet e ndarë prej AAC-së. ASHNA ka kapacitet të plotë juridik dhe vepron si një ofrues i shërbimeve jo-fitimprurës, i cili mbulon shpenzimet dhe bazohet në performancë.



Njësia Organizative: ASHNA  
Nr. Ref. /Kodi: PBV-2018-22  
Ver.: 1.0  
Data e Ver.: 27.12.2017

Faqe 3 prej 50



### 3. Misioni

#### *Normalizimi dhe ofrimi i sigurtë i shërbimeve të navigimit ajror për shfrytëzuesit e hapësirës ajrore të Republikës së Kosovës*

Gjatë ushtrimit të përgjegjësive dhe zbatimit të detyrave të saj, nga ASHNA kërkohet që në vazhdimësi të ofrojë shërbime të sigurta të navigimit ajror. ASHNA ofron shërbime të navigimit ajror duke i'u nënshtruar kërkesave të legjislacionit në fuqi mbi Aviacionin Civil të Kosovës.

ASHNA vazhdimisht do të bëj përpjekje për të zbatuar një kornizë të menaxhimit të trafikut ajror e cila është e bazuar në standardet e Organizatës Ndërkombëtare të Aviacionit Civil (ICAO) dhe përqendrohet në përmirësimin e performansës së sigurisë, duke minimizuar ndikimin negativ ndaj mjedisit, duke ngritur kapacitetet që janë në përputhje me kërkesat e trafikut ajror, si dhe duke optimizuar efikasitetin e fluturimit dhe duke përmirësuar efikasitetin e kostos.



Njësia Organizative: ASHNA

Nr. Ref. /Kodi: PBV-2018-22

Ver.: 1.0

Data e Ver.: 27.12.2017

Adresa: Agjencia e Shërbimeve të Navigacionit Ajror, Vrellë, Lypjan, 10070, Republika e Kosovës

## 4. Vizioni

### *ASHNA do të jetë konkruuese në ofrimin e shërbimeve të navigimit ajror me efikasitetin më të lartë të kostos në rajon*

Do të vazhdojmë të zhvillohemi si dhe të krijojmë një pozitë të fuqishme tek klientët dhe partnerët tonë duke marrë parasysh kërkesat e tyre gjatë ofrimit të shërbimeve tona. Ne do të arrijmë ambicet tona përmes punonjësve të motivuar dhe të përkushtuar të cilëve do t'iu ofrojmë një mjedis pune ku ata do të kenë vazhdimisht mundësi për zhvillim profesional, gjë që do të krijojë bazën për vende pune atraktive për të gjithë punonjësit tonë. Pritet që gjatë periudhës të cilën e mbulon ky plan të ketë lëvizje pozitive në zhvillimin e aviacionit civil vendor.

Ngritja eventuale e nivelit të trafikut ndërkombëtar për dhe në Kosovë do të ketë ndikim pozitiv të gjithëmbarshtëm në ekonominë e vendit. Detyra kryesore e ASHNA do të jetë zbatimi i kërkesave ligjore në fushën e aviacionit civil gjë që kërkon investime të vazhdueshme në fushat siç vijon:

- Zhvillimi i vazhdueshëm i burimeve njerëzore;
- Investimet infrastrukturore;
- Teknologjitë dhe procedurat e reja për të përmirësuar efikasitetin operativ.

Ekzistojnë kërkesa të vazhdueshme për përmirësim dhe zhvillim të mëtejshëm për të arritur nivelin e duhur të zhvillimit të infrastrukturës. Për më tepër, ASHNA parasheh që të investojë në zhvillimin e infrastrukturës së nevojshme për të menaxhuar edhe hapësirën e lartë ajrore të Kosovës kur një gjë e tillë të kërkohet nga ne.



## 5. Siguria

ASHNA do të vazhdojë të përqëndrohet në zbatimin të kërkesave të sistemit për menaxhimin e sigurisë. Për më tepër do të vazhdohet puna në përmirësimin e performancës së sigurisë për të përmbushur kërkesat ligjore si dhe rekomandimet që rezultojnë nga aktivitetet e ndryshme të sigurisë.

Rritja e nivelit të trafikut, e përcjellë me rritjen e kompleksitetit të operimeve do të paraqesë një sfidë shtesë për menaxhimin e rrjedhës së sigurtë të operimeve.



Njësia Organizative: ASHNA

Nr. Ref. /Kodi: PBV-2018-22

Ver.: 1.0

Data e Ver.: 27.12.2017

Adresa: Agjencia e Shërbimeve të Navigacionit Ajror, Vrellë, Lypjan, 10070, Republika e Kosovës



## 6. Përgjegjësitë e ASHNA-s

ASHNA është përgjegjëse për:

1. Ofrimin e Shërbimeve të Kontrollit të Trafikut Ajror;
2. Menaxhimin e Qarkullimit të Trafikut Ajror dhe të Hapësirës Ajrore (në bashkëpunim me NATO-n);
3. Shërbimet e Informimit Aeronautik
4. Shërbimin Meteorologjik Aeronautik
5. Blerjen, instalimin, mirëmbajtjen, operimin dhe modernizimin e komunikimit, navigacionit, paisjeve dhe sistemeve të vëzhgimit të hapësirës ajrore;
6. Prokurimin, instalimin, mirëmbajtjen, operimin, dhe modernizimin e të gjitha pajisjeve përcjellëse të nevojshme të navigacionit (me përjashtim të paisjeve ndihmëse vizuale) dhe furnizuesve primarë dhe të përsëritshëm të energjisë dhe furnizuesve ndihmës. ASHNA dhe operatorët e aeroportit ose kompanitë të cilat menaxhojnë dhe operojnë aeroportet në Republikën e Kosovës do ta kenë Memorandumin e Mirëkuptimit ku deklarohet pronësia, përgjegjësia, mirëmbajtja dhe operimi për paisjet e tilla. Memorandumi i Mirëkuptimit do të rishikohet çdo vit me qëllim të sigurimit të relevancës dhe efektivitetit konstant;
7. Ofrimin e trajnimeve dhe këshillave në lidhje me navigacionin ajror;
8. Realizimin e hulumtimeve dhe zhvillimeve në lidhje me navigacionin ajror;
9. Zhvillimin e metodave për shpejtimin e modernizimit të kontrollit të trafikut ajror dhe përmirësimin e sigurisë së aviacionit lidhur me kontrollin e trafikut ajror;
10. Marrëveshjet për zhvillim me Drejtorin e Përgjithshëm të AAC-së dhe me shfrytëzuesit të produkteve, shërbimeve dhe kapaciteteve të cilat i ofron;
11. Veprimin në përputhje me standardet e të caktuara nga AAC-ja dhe të reagojë shpejt në gjetjet gjatë mbikëqyrjes nga AAC-ja;
12. Konsultim me konsumatorët, udhëtarët përfshirë dhe me shfrytëzuesit e drejtpërdrejtë siç janë kompanitë ajrore, transportuesit e ngarkesave, prodhuesit, aeroportet, aviacionin e përgjithshëm dhe të përqendrohet në realizimin e rezultateve që i plotësojnë nevojat e konsumatorëve të jashtëm të ASHNA;
13. Konsultimin dhe bashkëpunimin me operatorët ose kompanitë të cilat menaxhojnë dhe operojnë aeroportet në Republikën e Kosovës, me AAC-në, Ministrinë dhe NATO-n për të përcaktuar praktikat më të mira për përmbushjen e nevojave të ndryshme në tërë hapësirën ajrore të Republikës së Kosovës;
14. Formulimin dhe rekomandimin tek AAC-ja për çdo ndryshim rregullativ të nevojshëm për ASHNA-n në mënyrë që të arrihen qëllimet e performancës dhe të ofrohet siguri në nivel të duhur;
15. Ofrimin e këshillave për Qeverinë lidhur me zhvillimin e politikave të propozuara nga Qeveria për përdorimin e hapësirës ajrore të Republikës së Kosovës që të plotësojë nevojat e shfrytëzuesve duke pasur parasysh sigurinë kombëtare faktorët ekonomik, mjedisin dhe nevojën për një standard të lartë të sigurisë;



Njësia Organizative: ASHNA

Nr. Ref./Kodi: PBV-2018-22

Ver.: 1.0

Data e Ver.: 27.12.2017

Adresa: Agjencia e Shërbimeve të Navigacionit Ajror, Vrellë, Lypjan, 10070, Republika e Kosovës

16. Kryen e funksione tjera që kanë të bëjnë me aviacionin civil në Republikën e Kosovës të cilat i janë caktuar me këtë ligj ose me ndonjë akt tjetër normativ.
17. ASHNA koordinon përpjekjet e kërkimit dhe shpëtimimit me Ministrinë përkatëse të Punëve të Brendshme dhe bashkëpunon ngushtë me Komisionin për Hetimin e Aksidenteve dhe Incidenteve Aeronautike.
18. ASHNA do të sigurojë navigacion ajror të sigurt të vazhdueshëm të qetë dhe efektiv përmes kryerjes së detyrave si ofruer i shërbimit të navigacionit ajror përmes menaxhimit të hapësirës ajrore dhe përmes menaxhimit të qarkullimit të trafikut ajror në pajtim me Ligjin për Aviacionin Civil në fuqi dhe me Rregulloret në bazë të Marrëveshjes për Themelimin e Hapësirës së Përbashkët Evropiane të Aviacionit.

## Stafi i ASHNA

*Përmes hartimit të Planeve për zhvillim dhe trajnim të stafit, ASHNA do të përqendrohet që të zhvillojë resurse njerëzore që janë në gjendje për të kryer të gjitha detyrat dhe përgjegjësitë që rezultojnë nga vendet e tyre të punës, gjithashtu do të përqendrohet në tërheqjen, zhvillimin dhe ruajtjen e stafit për të ardhmen*

ASHNA ka të punësuar rreth 150 punonjës, përfshirë mbi 30 Kontrollorë të Trafikut Ajror si dhe rreth 25 Inxhinierë dhe Teknik të fushave të Komunikimit, Navigimit dhe Vëzhgimit. Gjithashtu në ASHNA janë të punësuar edhe rreth 15 zyrtarë të AIS/FMU. Për më tepër, ASHNA gjithashtu posedon Departamentin e Meteorologjisë me një staf prej rreth 17 punonjës të cilët kryejnë detyrat e ndërlidhura me ofrimin e parashikimeve dhe vrojttimeve të motit të aviacionit. Stafi i ASHNA është i kualifikuar në masë domethënëse. Sidoqoftë, investime të vazhdueshme janë të nevojshme për të ruajtur nivelin e tyre të kompetencës si dhe për t'i avancuar shkathtësitë e tyre në përdorimin e teknologjive dhe procedurave të reja të punës.

ASHNA burimet njerëzore i sheh si elementin kyç për të mundësuar zbatimin e vizionit të vet për t'u bërë një ofruer i sigurtë i shërbimeve të navigimit ajror me efikasitetin më të lartë të koston në rajon. Rrjedhimisht, ASHNA e sheh të nevojshme që në aspektin afat-gjatë të punësojë staf shtesë në mënyrë që të jetë në gjendje që të përmbushë kërkesat në rritje që pritet të rezultojnë nga ngritja e vazhdueshme e trafikut në hapësirën e ulët ajrore të Republikës së Kosovës si dhe potencialin për marrjen nën menaxhim të hapësirës së lartë ajrore të Republikës së Kosovës nga ana e ASHNA-s.



Njësia Organizative: ASHNA  
Nr. Ref. /Kodi: PBV-2018-22  
Ver.: 1.0  
Data e Ver.: 27.12.2017

Faqe 8 prej 50

## 7. Strategjia

*Është qëllim strategjik i ASHNA që të optimizoj shfrytëzimin e resurseve të veta në dispozicion për të arritur një performansë të lartë të kost-benefitit*

ASHNA synon të zbatojë strategjinë e saj përmes përqendrimit në tri fusha kyçe:

- Maksimizimin e performansës së sigurisë;
- Krijimin e një strukture organizative me performansë të lartë;
- Arritjen e performansës së lartë operative dhe biznesore përmes përmirësimit të proceseve të punës.

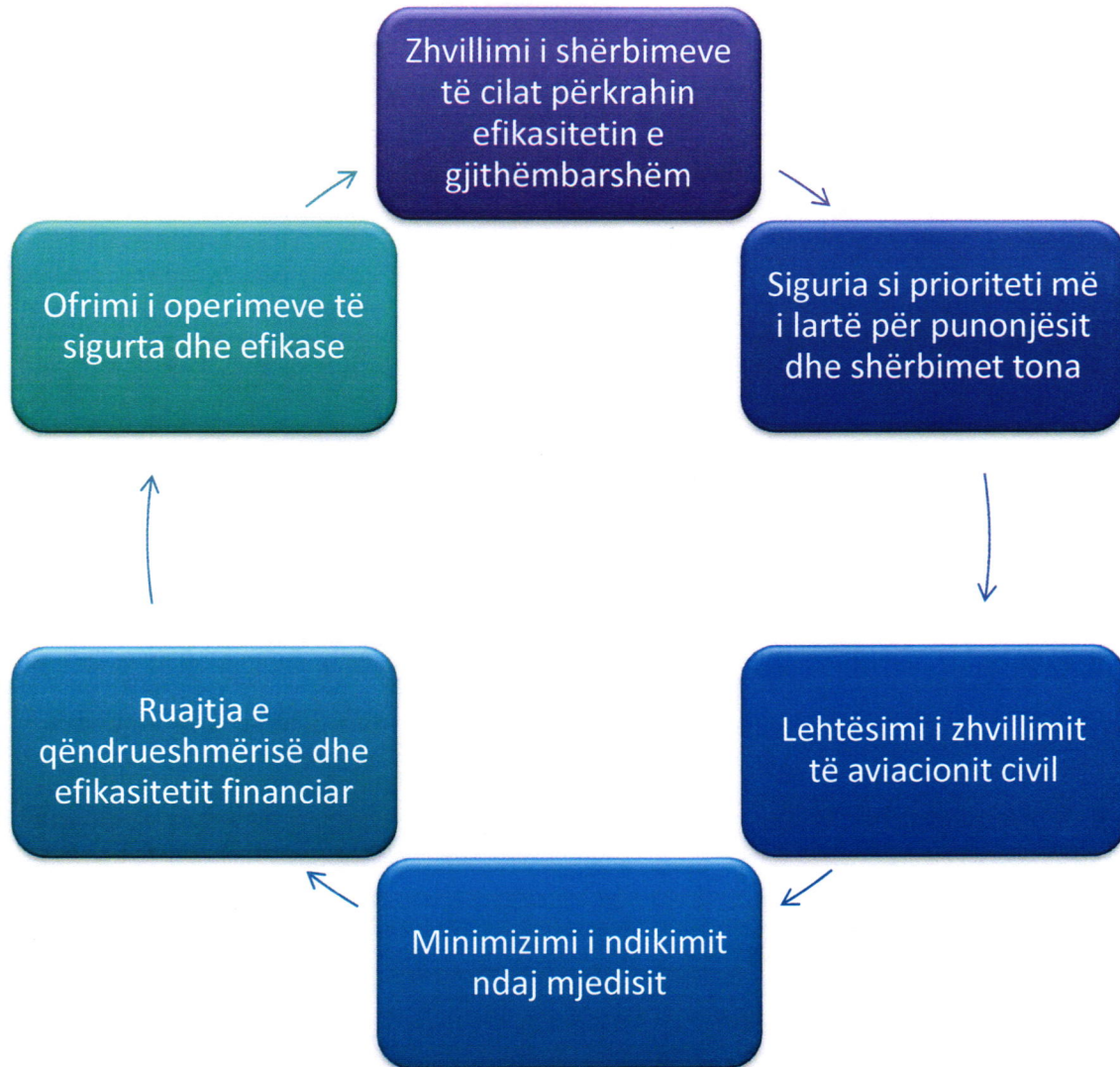


Njësia Organizative: ASHNA  
Nr. Ref. /Kodi: PBV-2018-22  
Ver.: 1.0  
Data e Ver.: 27.12.2017

Faqe 9 prej 50

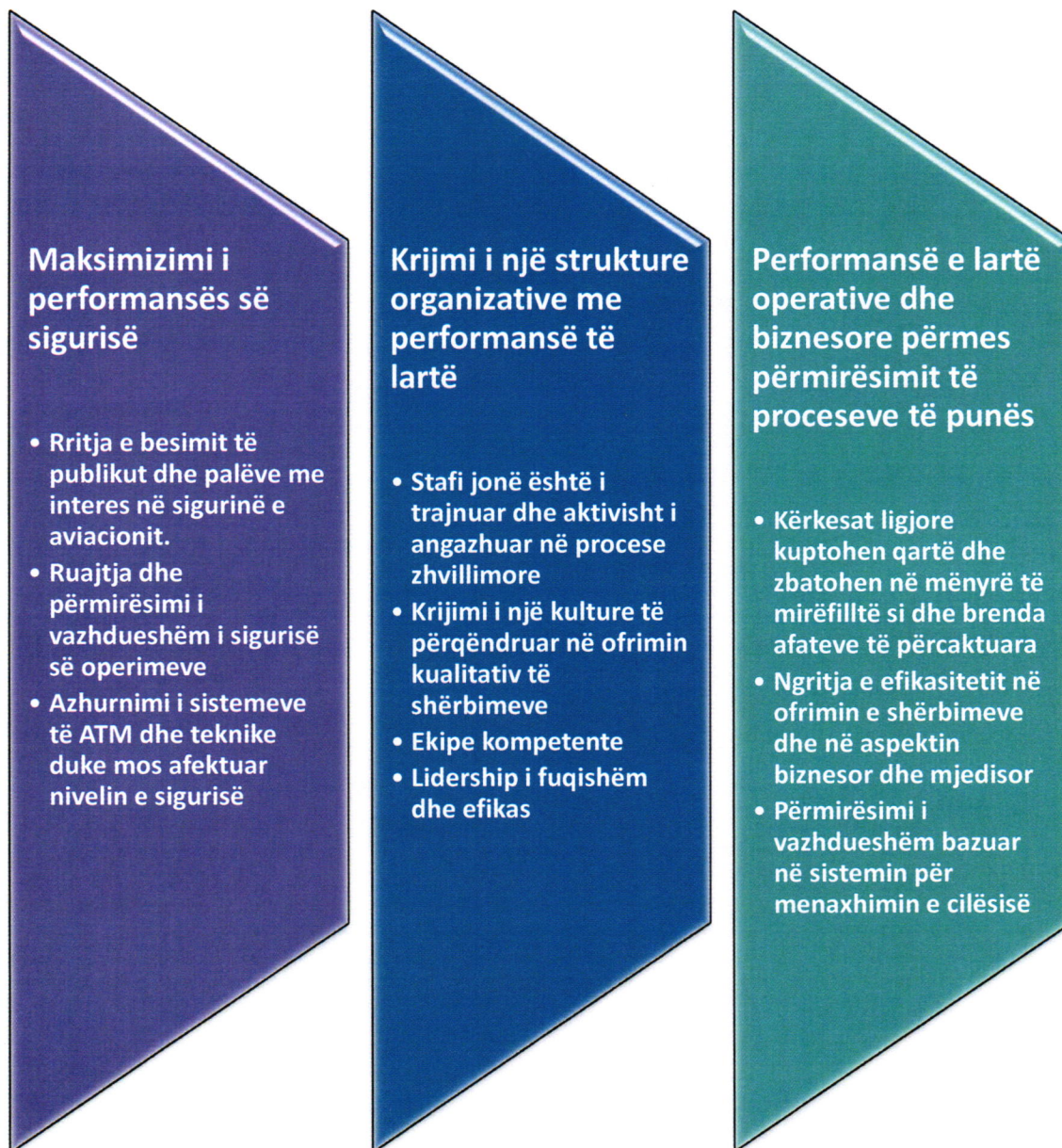


## Ndërlidhja e komponentëve të strategjisë së ASHNA



## 8. Fushat kyçe Strategjike

Fushat kyçe të paraqitura në vijim dhe rezultatet e tyre shërbejnë për të dhënë inpute me rëndësi në zhvillimin e iniciativave kyçe të ASHNA që janë të synuara në arritjen e kërkesave të përcaktuara nga ASHNA. E gjithë kjo arrihet përmes përbushjes së pritjeve të klientëve, përmirësimit të proceseve të punës, dhe vazhdimet të zhvillimit të stafit dhe infrastrukturës.





## Maksimizimi i performansës së sigurisë

Rritja e besimit të publikut dhe palëve me interes në sigurinë e aviacionit

Ruajtja dhe përmirësimi i vazhdueshëm i sigurisë së operimeve

Azhurnimi i sistemeve të ATM dhe teknike duke mos afektuar nivelin e sigurisë

*Siguria dhe integriteti i sistemit të navigimit ajror, së bashku me mirëqenien e stafit tonë janë konsideratat kryesore të ASHNA. Performansa e sigurisë së ASHNA bazohet në ofrimin e shërbimeve të sigurt dhe efikase si dhe në bashkëpunimin me organizatat rajonale dhe ndërkombëtare për të zvogëluar rrezikun në nivelin më të madh të mundshëm*

Fusha strategjike e maksimizimit të performansës së sigurisë vazhdon të ndërtohet mbi dy tema kyçe të nivelit të lartë;

- zvogëlimi i rrezikut të ndërlidhur me rreziqet kyçe operative dhe të vendit të punës;
- ofrimi i benefiteve të synuara të sigurisë.

ASHNA shprehë zotimin e vet ndaj ngritjes së besimit të klientëve dhe palëve me interes, si dhe arritjes së rezultateve pozitive të sigurisë. ASHNA në mënyrë proaktiv përmes zbatimit të Sistemit për Menaxhimin e Sigurisë do të sigurojë ruajtjen apo përmirësimin e sigurisë së operimeve.

ASHNA do të punojë drejt krijimit të një ambienti të shëndoshë dhe sigurtë të punës për stafin e vet, duke theksuar nevojën për rezultate që tregojnë përmirësim të vazhdueshëm të kushteve të punës.

ASHNA do të angazhohet në një sërë aktiviteteve dhe forumesh bashkëvepruese të sigurisë në nivel vendor, rajonal dhe ndërkombëtar me qëllim për të përmirësuar ndarjen e informatave të sigurisë dhe mësimet të mësuara.



Njësia Organizative: ASHNA

Nr. Ref. /Kodi: PBV-2018-22

Ver.: 1.0

Data e Ver.: 27.12.2017

Faqe 12 prej 50

Adresa: Agjencia e Shërbimeve të Navigacionit Ajror, Vrellë, Lypjan, 10070, Republika e Kosovës



## 8.1 Caqet dhe treguesit kyç të performansës së Sigurisë

Nr	TKP (SPI) për procese	Ndodhitë		Treguesi i sigurisë	Masat e parapara	Caqet e performansës së sigurisë për periudhën 2017-2021	
		Ndodhitë në vitin 2017 <sup>1</sup>	Ndodhitë në vitin 2016			2017	2021
1	Incidentet me ndikim të Menaxhimit të ATM	6	5	Numri i incidenteve me ndikim të Menaxhimit të Trafikut Ajror (ATM)	Të vetëdijeshohet stafi që në mënyrë proaktive të identifikojë hazardet që mund të shprijnë drejt cenimit të sigurisë.	Numri i incidenteve me ndikim në ofrimin e Shërbimit të MTA duhet të mbahet sa më ulët që është praktikisht e arsyeshme, apo zvogëlohet për 20% me tendencë të arritjes	
2	Dështimi i funksionit të Komunikimit			Numri i dështimeve të funksionit të Komunikimit me ndikim të Menaxhimit të Trafikut Ajror duhet të zvogëlohet	Të zvogëlohen gjatat për ndodhi të ndërildhura me komunikim duke planifikuar prokurim të sistemit të ri të radiove si dhe në të shqyrtohet mundësia e linjave direkte me njësitë fqinje për të zvogëluar mundësitë e dështimeve të linjave telefonike, të cilat	Numri i ndodhjeve të dështimit të funksionit të Komunikimit me ndikim në ofrimin e Shërbimit të MTA duhet të mbahet sa më ulët që është praktikisht e arsyeshme, apo zvogëlohet për 20%	
3	Dështimi i funksionit të Navigimit			Numri i dështimeve të funksionit të Navigimit me ndikim të Menaxhimit të Trafikut Ajror duhet të zvogëlohet	Të zvogëlohen gjatat për ndodhi të ndërildhura me navigim përmes rifikimit të njohurive të personelit në lidhje me zonat kritike sensitive të LOC/GP.	Numri i ndodhjeve të dështimit të funksionit të Navigimit me ndikim në ofrimin e Shërbimit të MTA duhet të mbahet sa më ulët që është praktikisht e arsyeshme.	
4	Dështimi i funksionit të Survejimit			Numri i dështimeve të funksionit të Navigimit me ndikim të Menaxhimit të Trafikut Ajror duhet të zvogëlohet	Të zvogëlohen gjatat për ndodhi të ndërildhura me CWP dhe radar në përgjithësi, duke planifikuar dhe realizuar trajnime për stafin e DTEK si dhe duke respektuar kërkesat për mirëmbajtje të pajisjeve në përgjithësi.	Numri i ndodhjeve të dështimit të funksionit të Survejimit me ndikim në ofrimin e Shërbimit të MTA duhet të mbahet sa më ulët që është praktikisht e arsyeshme, apo zvogëlohet për 20% me tendencë të arritjes 10% në	
5	Dështimi i funksionit ndihmës të Informimit			Numri i dështimeve të funksionit Ndihmës të Informimit duhet të zvogëlohet	Të zvogëlohen gjatat për ndodhi të ndërildhura me dështimin e funksioneve të informimit përmes planifikimit të prokurimit të sistemeve të reja pasi që sistemet ekzistuese janë vjetërsuar.	Numri i ndodhjeve të dështimit të funksionit ndihmës të Informimit me ndikim në ofrimin e Shërbimit të MTA duhet të mbahet sa më ulët që është praktikisht e arsyeshme, apo zvogëlohet për 20% me tendencë të arritjes 10% në bazë vjetore për vitet vijuese.	
6	Dështimi i funksioneve të procesimit të të dhënave	21	16	Numri i dështimeve të funksionit procesimit të të dhënave duhet të zvogëlohet	Të zvogëlohen gjatat për ndodhi të ndërildhura me dështimin e funksioneve të procesimit të të dhënave përmes prokurimit të kompjutoreve të ri si dhe mirëmbajtjes së kompjutereve ekzistues.	Numri i ndodhjeve të dështimit të funksionit të procesimit të të dhënave me ndikim në ofrimin e Shërbimit të MTA duhet të mbahet sa më ulët që është praktikisht e arsyeshme, apo zvogëlohet për 20% me tendencë të arritjes	
7	Të tjera			Numri i dështimeve tjera duhet të zvogëlohet	Të zvogëlohen gjatat për ndodhi në përgjithësi përmes trajnimeve rifreskuese të stafit si dhe duke i'u përmbajtur kërkesave për mirëmbajtje të pajisjeve.	Numri i ndodhjeve të dështimit të funksioneve tjera me ndikim në ofrimin e Shërbimit të Menaxhimit të Trafikut Ajror duhet të mbahet sa më ulët që është praktikisht e arsyeshme, apo zvogëlohet për 20% me tendencë të arritjes	
Totali		53	56				

<sup>1</sup> Të dhënat janë deri më 29.11.2017



Njësia Organizative: ASHNA

Nr. Ref./Kodi: PBV-2018-22

Ver.: 1.0

Data e Ver.: 27.12.2017

Adresa: Agjencia e Shërbimeve të Navigacionit Ajror, Vrellë, Lypjan, 10070, Republika e Kosovës



## Krijimi i një strukture organizative me performansë të lartë

Stafi jonë është i trajnuar dhe aktivisht i angazhuar në procese zhvillimore

Krijimi i një kulture të përqëndruar në ofrimin kualitativ të shërbimeve

Ekipe kompetente

Lidership i fuqishëm dhe efikas



Njësia Organizative: ASHNA

Nr. Ref. /Kodi: PBV-2018-22

Ver.: 1.0

Data e Ver.: 27.12.2017

Adresa: Agjencia e Shërbimeve të Navigacionit Ajror, Vrellë, Lypjan, 10070, Republika e Kosovës

*Realizimi i vizionit të ASHNA varet nga stafi, liderhipi dhe kultura organizative e saj. Për të arritur këtë, ASHNA vazhdimisht investon në resurset e veta njerëzore*

Investime të vazhdueshme janë të nevojshme për të ruajtur nivelin e kompetencës të stafit si dhe për t'i avancuar shkathtësitë e tyre edhe më tej. ASHNA në aspektin afat-gjatë do të përqendrohet që numri i stafit në dispozicion të jetë në përputhje me kërkesat e ardhme operative.

Trajnimet që do të sigurohen nga ASHNA do të jenë të synuara për të përmbushur kërkesat ligjore për trajnime, si dhe planifikohet që të ndërmerren edhe trajnime shtesë për zhvillimin e burimeve njerëzore.

Iniciativat afat-gjata nën këtë fushë theksojnë rëndësinë e ndërtimit të aftësive Menaxheriale dhe të liderhipit brenda organizatës si dhe zbatimin proaktiv të një sërë iniciativash që janë të përqendruara në angazhimin e punonjësve.

## **Performansë e lartë operative dhe biznesore përmes përmirësimit të proceseve të punës**

Kërkesat ligjore kuptohen qartë dhe zbatohen në mënyrë të mirëfilltë si dhe brenda afateve të përcaktuara

Ngritja e efikasitetit në ofrimin e shërbimeve dhe në aspektin biznesor dhe mjedisor

Përmirësimi i vazhdueshëm bazuar në sistemin për menaxhimin e cilësisë

*Performansa e ASHNA është e përqendruar në përmirësimin e sigurisë, kapacitetit, efikasitetit të kostos dhe ndikimit minimal ndaj mjedisit njëkohësisht duke përmbushur nevojat e tanishme të klientëve dhe duke krijuar vlerë të shtuar për aviacionin civil. Arritja e prioriteteve të përcaktuara në një mënyrë efikase dhe të parashikueshme është esenciale për qëndrueshmërinë financiare të organizatës.*



Njësia Organizative: ASHNA

Nr. Ref. /Kodi: PBV-2018-22

Ver.: 1.0

Data e Ver.: 27.12.2017

Adresa: Agjencia e Shërbimeve të Navigacionit Ajror, Vrellë, Lypjan, 10070, Republika e Kosovës

Faqe 15 prej 50



Fusha strategjike e performansës së lartë operative dhe biznesore përmes përmirësimit të proceseve të punës thekson zotimin e organizatës për të përmirësuar efikasitetin e ofrimit të shërbimeve brenda organizatës.

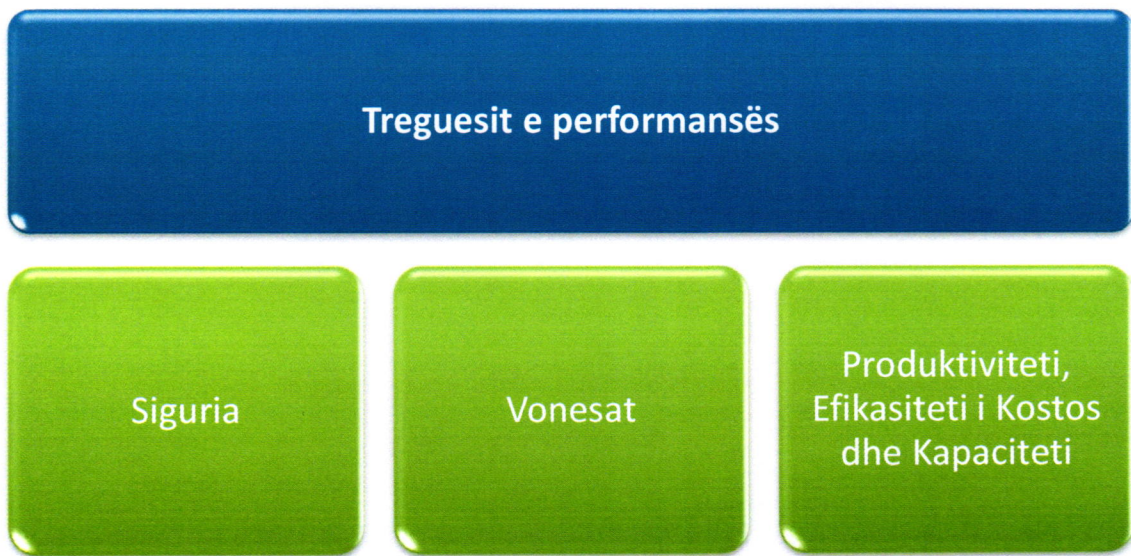
Strategjia operative e ASHNA është e përqendruar në ngritjen e nivelit të automatizimit dhe zbatimin e një sërë sistemesh dhe veglash të reja ndaj sistemit për Menaxhimin e Trafikut Ajror të organizatës.

Kjo qasje mundëson përmbushjen e kërkesave publike dhe ligjore përderisa në të njëjtën kohë përmirëson efikasitetin dhe sigurinë.

Ne gjithashtu duhet të vazhdojmë të bashkëveprojmë me organizatat tjera të fushës së aviacionit civil dhe organizatat tjera relevante në mënyrë që të parashikojë, kuptojë dhe planifikojë nevojat e ardhme përmes shërbimeve dhe teknologjive të reja.



## 9. Treguesit e performansës



Matja e kënaqësisë së klientëve dhe palëve me interes shërben për përmirësimin e vazhdueshëm të performansës sonë.



## 9.1 Siguria

Siguria nënkupton zvogëlimin në maksimumin e mundshëm të rreziqeve që mund të rezultojnë në incidente apo aksidente të aviacionit.

### FUSHA E PERFORMANCËS SË SIGURISË

Safety KPI #1: Level of Effectiveness of Safety Management

Shkalla e Efikasitetit të Menaxhimit të Sigurisë

2018 Vler a	2019 Objektiv i	2020 Objektiv i	2021 Objektiv i	2022 Objektiv i
-------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------

Objektivat fillestare të performances (Initial Performance Target Setting)	ASHNA (Objektivat e menaxhmentit për kulturën e sigurisë)	B	C	C	D	D
	ASHNA (për të gjitha objektivat tjera të menaxhmentit)	C	D	D	D	D
	Përshkrimi i përpunues së objektivave të ASHNA-së me ato kombëtare	ASHNA pritet të arrijë objektivat në nivel kombëtarë deri më 2019.				
	Arsyeshmëria e detajuar në rast të mospërpunues					

#### Komente shtesë

Objektivat janë kalkuluar duke marrë për bazë rezultatin e efikasitetit për vitin 2016.



Njësia Organizative: ASHNA

Nr. Ref./Kodi: PBV-2018-22

Ver.: 1.0

Data e Ver.: 27.12.2017



Safety KPI #2: Aplikimi i shkallës së klasifikimit bazuar në metodologjinë (RAT)  
Risk Analyses Tool

Ground Score	2018 Vlera	2019 Vlera	2020 Objektivi	2021 Objektivi	2022 Objektivi
--------------	---------------	---------------	-------------------	-------------------	-------------------

<b>ASHNA (Objektivi I performancës)</b>	SIMs	95%	100%	100%	100%	100%
	RIs	95%	100%	100%	100%	100%
	ATM-S	95%	100%	100%	100%	100%
Përshkrimi i përputhjes së objektivave të ASHNA-së me ato kombëtare	Në nivel të ASHNA-së, objektivat janë në përputhje me ato kombëtare					
Arsyeshmëria e detajuar ne rast të mospërputhjes	Raportet RAT për vitin 2017 nuk i kemi, pasi që na është ndaluar qasja në linkun online, të cilin e kemi përdorur për RAT analiza. Presim që AAC të na sigurojë qasjen.					

Komentet shtesë
Objektivat janë kalkuluar duke konsideruar të dhënat historike për vitet 2013-2016.



Njësia Organizative: ASHNA

Nr. Ref. /Kodi: PBV-2018-22

Ver.: 1.0

Data e Ver.: 27.12.2017

## 9.2 Vonesat

Vonesat do të maten nëpërmjet numrit total të fluturimeve të vonuara, minutat totale të vonesës, numrit të vonesave për fluturim ose për fazë të fluturimit, ose kohëzgjatjes mesatare të vonesës për fluturim apo për fluturimin e vonuar, pas vendosjes së një sistemi softuerik gjithëpërfshirës për menaxhimin e trafikut ajror.

### Capacity KPI #2: ASHNA ATFM VONESAT AEROPORTUALE DHE TERMINALE NË ARDHJE PËR FLUTURIM

		2018	2019	2020	2021	2022
		Vlera	Vlera	Objektivi	Objektivi	Objektivi
<b>Niveli kombëtarë</b>	<b>Objektivi fillestar i performancës</b>	3 (min/fluturim)	3 (min/fluturim)	2.5 (min/fluturim)	2.5 (min/fluturim)	2.5 (min/fluturim)

Numri i aeroporteve Brenda fushëveorit të planit të performancës	1
--	---

<b>ASHNA</b>	<b>ASHNA - BKPR (Prishtina International Airport)</b>	3 (min/fluturim)	3 (min/fluturim)	2.5 (min/fluturim)	2.5 (min/fluturim)	2.5 (min/fluturim)
	Kontributi i aeroporteve në planin e performancës	Pasi që ka vetëm një aeroport në Kosovë, kontributi i aeroportit në lidhje me vonesat në nivel kombëtarë është 100%				

Komente shtesë	
<p>Për momentin Kosova nuk është pjesë e Menaxhimit të Rrjetit (Network Manager), dhe si rrjedhojë nuk bën pjesë në rregulloren e ATFM për alokim të vendit/sllotit. Për këtë arsye, NSA e Kosovës për momentin nuk pranon të dhëna nga Menaxheri i Rrjetit. Vonesat e fluturimeve për fluturake në aeroport dhe terminal të ANS ATFM definohe si në vijim:</p> <p>“Mesatarja e kohës së vonesës së arritjes që i atribuohen shërbimeve për navigim ajror dhe shërbimeve terminale dhe që shkaktohen nga restriksionet gjatë aterimit në aeroportin e destinimit, definohe si në vijim:</p> <p>(i) treguesi është mesatarja e gjeneruar e vonesës nga ATFM vonesa për çdo fluturim IFR;</p> <p>(ii) treguesi i mbulon të gjitha fluturimet IFR që aterojnë në aeroportin e destinacionit dhe të gjitha shkaqet e vonesës ATFM, me përjashtim të ngjarjeve të jashtëzakonshme;</p> <p>(iii) treguesi llogaritet për tërë vitin kalendarik dhe për çdo vit të periudhës referuese.”</p> <p>Për më shumë, treguesi kalkulohet për rrjedhën e fluturimeve hyrëse që arrijnë në aeroport, përfshin një pjesë të vonesës para nisjes e cila shkaktohet nga kufizimet e aterimit në aeroportin e destinimit.</p>	





Duke patur parasysh definimin e shkruar më lartë, pa të dhëna nga Menaxheri i Rrjetit, është e pamundur të llogaritet historiku i saktë i kësaj mesatareje të KPI.

Deri më tani, NSA e Kosovës në bashkëpunim me ANSPA të Kosovës ka shiquar të dhënat e të kaluarës që ruhen lokalisht, të cilat bazohen në **alokim vendi/sllot në aeroport procedurë lokale, koha e përafërt e arritjes (ETA)** (për të gjitha fluturimet hyrëse) dhe **koha e saktë e arritjes**. Keni parasysh, alokimi i vendit në aeroport procedurë lokale **nuk kryhet në kordinim me menaxherin e Rrjetit**. Si rrjedhojë, dy lloje vonesash të përsëritura janë kalkuluar për fluturimet ateruese:

- 1) në lidhje me alokimin e vendit në aeroport, si diferenca (në minuta) në mes të ATA dhe slotit, dhe**
- 2) referuar ETA, si ndryshim (në minuta) mes kohës ATA dhe ETA.**

Sidoçoftë, shkak që sllotet nuk janë të kordinuara, lloji i parë i vonesës rezulton në vlera të mëdha vonesë për fluturim. Kjo për shkak që, një vonesë e tillë mbulon vonesën e përgjithshme të fluturimit që mund të përfshij: vonesa të shkaktuara në aeroportin e nisjes, vonesat gjatë rrugës si dhe vonesat në aeroport dhe fazën e fundit.

Lloji i dytë i vonesës rezulton me vlera shumë më të vogla, pasi që i mbulon vetëm vonesat e shkaktuara mes kohës kur fluturimi kordinohet/transferohet mes njesive të ATC'së.

Në mënyrë që të kemi një vlerë njejëse të vonesës, **ne kemi zgjedhur të përdorim një mesatare të kapshme** të dy llojeve të vonesës. Shkak që, siç e përmendem sllotet nuk kordinohen, është mendim i yni që lloji i dytë i vonesës është më i përafërt me vonesën reale të ATFM's. Si rrjedhojë ne i kemi caktuar një vlerë prej 20% vonesës së parë dhe 80% vonesës së dytë. Vlera mesatare e vonesës së 2 viteve të mëparshme është caktuar si synim për vitin në vijim, pasi që nuk priten zhvillime të mëdha.

Kenë parasysh, pasi që BKPR për momentin nuk ka limite në kapacitet, ne nuk presim që vonesa mesatare të shënoj rritje me rritjen e numrit të trafikut. Duke shiquar të dhënat e së kaluarës, vonesat mesatare shkaktohen ose janë gjatë sezonit të dimrit, ne mund të vijmë në përfundim që shumica e vonesave lokale janë si shkak i motit të ligë, në veçanti mjegullës së dendur në afërsi dhe rreth aeroportit.

Pasi që egzistojnë planët për instalim të paisjes së re ILS (CAT IIIB), sistemit AWOS dhe ri-hapja e korridoreve të reja ajrore, ne presim që vonesat mesatare do të zvogëlohen në vitet 2018-2019.

**Vëmendje: Kjo pjesë e planit mund të ndryshojë në vitet në vijim, nëse Kosova merr të dhënat direkt nga Menaxheri i Rrjetit.**





### 9.3 Produktiviteti, Efikasiteti i Kostos dhe Kapaciteti

Produktiviteti, Efikasiteti i Kostos dhe Kapaciteti do të matet përmes paraqitjes së të dhënave të ASHNA në raportin vjetor të efikasitetit të Shërbimeve të navigimit ajror.

Për më tepër, tabelat në vijim paraqesin kostot terminale dhe të efektivitetit.

Të dhënat e këtyre tabelave dallojnë nga të dhënat nga tabelat kombëtare (IPP) meqë ende nuk janë të aprovuara.

**Vërejtje:** Tabelat janë të paraqitura në gjuhën angleze.

Cost efficiency KPI #2: Unit cost for terminal [ANS\[1\]](#)

	Initial Performance Plan				
	2018	2019	2020	2021	2022
<b>[Kosovo Terminal]</b>					
Total terminal actual/forecast costs in nominal terms (in national currency)	4,114,954	4,196,057	4,326,433	4,442,471	4,620,170
Inflation %	1.412%	1.925%	2.120%	2.206%	1.984%
Inflation index (Base = 100 in 2012)	104.700	106.684	108.911	111.277	113.452
Total terminal actual/forecast costs in real terms (in national currency at 2012 prices)	3,921,551	3,915,593	3,940,905	3,941,494	3,998,665
Total terminal Service Units (TSU)	10,056	10,458	10,876	11,312	11,764
Real terminal UCs (in national currency at 2012 prices)	389.97	374.41	362.35	348.43	339.91



Njësia Organizative: ASHNA

Nr. Ref./Kodi: PBV-2018-22

Ver.: 1.0

Data e Ver.: 27.12.2017

Adresa: Agjencia e Shërbimeve të Navigacionit Ajror, Vrellë, Lyplan, 10070, Republika e Kosovës



	2018	2019	2020	2021	2022
<b>Values at 2012 prices</b>					
2012 average exchange rate (1EUR=)	1	1	1	1	1
Total terminal costs in real terms (in € <sub>2012</sub> prices)	3,921,551	3,915,593	3,940,905	3,941,494	3,998,665
Trend in total terminal costs in real terms %n/n-1		-0.15%	0.65%	0.01%	1.45%
Real terminal UCs (in € <sub>2012</sub> prices)	389.97	407.70	394.56	373.22	367.10
Trend in real terminal UCs (in € <sub>2012</sub> prices) %n/n-1		4.55%	-3.22%	-5.41%	-1.64%
<b>Values at 2009 prices</b>					
Inflation index (Base = 100 in 2009)	116.647	118.631	120.858	123.224	125.399
2009 average exchange rate (1EUR=)	1	1	1	1	1
Total terminal costs in real terms (in €2009 prices)	3,429,938	3,414,290	3,424,026	3,410,752	3,446,693
Trend in total terminal costs in real terms %n/n-1		-0.456%	0.29%	-0.39%	1.05%
Real terminal UCs (in €2009 prices)	341.08	326.48	314.82	301.52	292.99
Trend in real terminal UCs (in €2009 prices) %n/n-1		-4.28%	-3.57%	-4.23%	-2.83%

## Justification



Njësia Organizative: ASHINA

Nr. Ref./Kodi: PBV-2018-22

Ver.: 1.0

Data e Ver.: 27.12.2017

Adresa: Agjencia e Shterimeve te Navigacionit Ajpor, Vrelle, Lypjan, 10070, Republika e Kosoves



Description and justification of how the local initial performance targets contribute to the performance of the European ATM network

### Inflation assumptions

[Kosovo Terminal]	2018	2019	2020	2021	2022
Inflation %	0.89%	1.75%	1.91%	2.09%	2.20%
Inflation index (2012=100)	102.75	104.53	106.49	108.69	111.05
Eurostat HICP (actuals) and IMF CPI (forecasts)					
Inflation index (2012=100) HICP and IMF					
Difference in percentage points					
Cumulative difference in percentage points					
Justification and data source in case of deviation from inflation references					

### Service Units forecast for terminal



Njësia Organizative: ASHINA

Nr. Ref./Kodi: PBV-2018-22

Ver.: 1.0

Data e Ver.: 27.12.2017

Adresa: Agjencia e Shërbimeve të Navigacionit Ajror, Vrellë, Lypjan, 10070, Republika e Kosovës



		2017 A	2018 E	2019 P	2020 P	2021 P
	<b>[Kosovo Terminal]</b>					
	Total terminal service units (TSU)	9312	10057	10,459	10,877	11,312
	Year on Year variation TSU		8.00%	4.00%	4.00%	4.00%
base-line	STATFOR terminal service units forecast (Baseline scenario)					
	Year on Year variation TSU STATFOR					
	Difference in percentage points					
	Cumulative difference in percentage points					
low	STATFOR terminal service units forecast (Low scenario)					
	Year on Year variation TSU STATFOR					
	Difference in percentage points					
	Cumulative difference in percentage points					
	Explanation of the differences (if any), justification, rationale and source					

**Vërejtje:** Dy prej tabelave janë pjesërisht të plotësuara për arsye se:  
në tabelën e parë kërkohet parashikimi i STATFOR për Kosovën, kjo informatë nuk bëhet nga STATFOR, ndërsa në tabelën e dytë kërkohet të bëhet dallimi nga dy burime të informatave për të dhënat aktuale por pasi që është Plan Biznesi ne nuk kemi të dhëna aktuale, kemi vetëm parashikime/projektione.



Njësia Organizative: ASHNA

Nr. Ref./Kodi: PBV-2018-22

Ver: 1.0

Data e Ver: 27.12.2017

Adresa: Agjencia e Shërbimeve të Navigacionit Ajror, Vrellë, Lypjan, 10070, Republika e Kosovës

## 10. Plani Financiar i ASHNA

Plani strategjik financiar ka për qëllim që të përkrahë zbatimin e objektivave operacionale dhe kapitale të ASHNA-së për periudhën 2018 - 2022. Plani parasheh zhvillimin afat-gjatë të shërbimeve shtesë për të mundësuar zgjerimin e kapaciteteve infrastrukturore. Aktivitetet kryesore për periudhën 2018 - 2022 do të jenë vazhdimi i ofrimit të shërbimeve të navigimit ajror në mënyrë të sigurtë. Në pasqyrën e të ardhurave dhe shpenzimeve janë paraqitur shpenzimet operative për periudhën 2018 - 2022 bazuar në nevojat afat-gjate buxhetore të ASHNA-s.

*Ofruesit e Shërbimeve të Navigimit Ajror rajonal dhe Evropian si dhe në tërë botën në shumicën absolute të rasteve pranojnë një përqindje të vogël të të hyrave nga hapësira e ulët ajrore, ndërsa shumicën absolute të të hyrave i sigurojnë nga menaxhimi i hapësirës së lartë ajrore. Për shkak të pamundësisë së ofrimit të shërbimeve të navigimit ajror edhe në hapësirën e lartë ajrore, dhe vjeljen e të hyrave nga kjo hapësirë, ASHNA është në pozitë tejet të disfavorshme në aspektin e nivelit të të hyrave krahasuar me ofruesit e shërbimeve të navigimit ajror rajonal dhe evropian.*

Menaxhimi i hapësirës së lartë ajrore për ASHNA do të mundësonte ofrim të normalizuar të shërbimeve. Gjendja aktuale financiare nënkupton që ka qenë e domosdoshme të eliminohen shumë projekte investive nga parashikimet buxhetore, (të cilat në kushte normale sigurohen nga të gjithë ofruesit e shërbimeve të navigimit ajror rajonal dhe Evropian) siç janë nënshkrimi i kontratave në nivel të shërbimit (*Service Level Agreement*) me prodhuesit e pajisjeve dhe sistemeve tona të aviacionit, mungesa e të cilave në mënyrë të drejtëpërdrejtë mund të afektojë ofrimin e shërbimeve. Faqet në vijim paraqesin pasqyrat financiare të ASHNA për periudhën 2018 - 2022.

### Tarifat e Shfrytëzimit

Tarifat e shfrytëzimit të vlerësuara dhe të mbledhura nga ASHNA do të përfshijnë:

- 1.1. Tarifat e afrimit të vlerësuara për ofrimin e shërbimit të navigacionit ajror brenda hapësirës ajrore të Kosovës; dhe
- 1.2. Tarifat e mbiflurimit të vlerësuara për avionët që janë të autorizuar për ta shfrytëzuar hapësirën ajrore të Kosovës.

ASHNA do të lejohet vetëm për të vlerësuar dhe mbledhur Tarifat e Afrimit dhe Tarifat e mbiflurimit, kurse rregullimin e tarifave të tilla e bën AAC-ja në përputhje me Ligjin për Aviacionin Civil. ASHNA propozon tarifat e shfrytëzimit për shërbimet e ofruara të navigacionit ajror në mënyrë që tarifat të jenë sa më konkurruese me tarifat e ngjashme të vendosura nga vendet e tjera në Hapësirën e Përbashkët Evropiane të Aviacionit dhe të llogaritura mbi bazën e kthimit të arsyeshëm të shpenzimeve duke marrë parasysh tërë burimet e tjera të të hyrave. AAC shqyrton dhe miraton tarifat e propozuara nga ASHNA në pajtim me Ligjin për Aviacionin



Njësia Organizative: ASHNA

Nr. Ref. /Kodi: PBV-2018-22

Ver.: 1.0

Data e Ver.: 27.12.2017

Faqe 26 prej 50



Civil dhe informon Ministrinë për caktimin e tarifave. Tarifat e shfrytëzimit janë obligative për operatorin e avionit. Në qoftë se operatori i avionit është i panjohur detyrimi për pagesën e tarifës së shfrytëzimit bie mbi pronarin e avionit. Regjimi i tarifave të shfrytëzimit do të përcaktohet me legjislacion për krijimin e një skeme të përbashkët tarifore për shërbimet e navigacionit ajror dhe me ndryshimet/plotësimet e saj. Normat e përcaktuara në këtë mënyrë sigurojnë që të mos ketë diskriminime në mes të shfrytëzuesve të ndryshëm. ASHNA mund t'ia refuzojë ofrimin e shërbimeve të navigacionit ajror një shfrytëzuesi të hapësirës ajrore i cili shkel kushtet e pagesës përveç rasteve emergjente të aterimit.



Njësia Organizative: ASHNA

Nr. Ref. /Kodi: PBV-2018-22

Ver.: 1.0

Data e Ver.: 27.12.2017

Adresa: Agjencia e Shërbimeve të Navigacionit Ajror, Vrellë, Lypjan, 10070, Republika e Kosovës

Faqe 27 prej 50

**Vërejtje:** Tabelat në vijim janë të paraqitura në gjuhën angleze.

Organisation:	<b>ANSP</b>
Charging zone:	<b>Kosovo Terminal</b>

Year	<b>2018-2022</b>
------	------------------

	2014 A	2015 A	2016 A	2017 F	2018 F	2019 P	2020 P	2021 P	2022 P
<b>Detail by nature (in euro)</b>									
Staff	2,087,629	2,252,784	2,200,359	2,238,918	2,539,589	2,617,046	2,695,557	2,776,424	2,911,550
		7.9%	-2.3%	1.8%	13.4%	3.0%	3.0%	3.0%	4.9%
Other operating costs	646,348	974,454	729,539	791,388	904,500	936,900	1,004,293	1,054,508	1,096,688
		50.8%	-25.1%	8.5%	14.3%	3.6%	7.2%	5.0%	4.0%
Depreciation	780,001	587,653	638,224	568,282	499,230	485,743	485,265	485,265	481,989
		-24.7%	8.6%	-11.0%	-12.2%	-2.7%	-0.1%	0.0%	-0.7%
Cost of capital	436,035	312,206	211,437	188,182	171,635	156,368	141,318	126,275	111,282
		-28.4%	-32.3%	-11.0%	-8.8%	-8.9%	-9.6%	-10.6%	-11.9%
Exceptional items									
<b>Total costs</b>	<b>3,950,013</b>	<b>4,127,097</b>	<b>3,779,559</b>	<b>3,786,770</b>	<b>4,114,954</b>	<b>4,196,057</b>	<b>4,326,433</b>	<b>4,442,471</b>	<b>4,601,509</b>
		4.5%	-8.4%	0.2%	8.7%	2.0%	3.1%	2.7%	3.6%

	2014 A	2015 A	2016 A	2017 F	2018 F	2019 P	2020 P	2021 P	2022 P
<b>Detail by services (in euro)</b>									
Air traffic management	1,812	1,811	1,734	1,737	1,825	1,861	1,922	1,981	2,068
		-0.1%	-4.3%	0.2%	5.1%	2.0%	3.3%	3.1%	4.4%
Communication	303	326	284	272	302	308	317	326	337
		7.6%	-12.9%	-4.2%	10.9%	2.1%	2.9%	3.0%	3.3%
Navigation	559	627	560	558	604	619	636	653	685
		12.2%	-10.7%	-0.4%	8.2%	2.5%	2.8%	2.7%	4.9%
Surveillance	254	264	220	235	282	295	306	319	326
		3.9%	-16.7%	6.9%	19.8%	4.7%	3.5%	4.4%	2.3%
Search and rescue	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aeronautical information	519	582	511	515	614	623	641	648	660



Njësia Organizative: **ASHNA**

Nr. Ref./Kodi: **PBV-2018-22**

Ver.: **1.0**

Data e Ver.: **27.12.2017**

Adresa: Agjencia e Shërbimeve të Navigacionit Ajror, Vrellë, Lypjan, 10070, Republika e Kosovës



		12.1%	-12.2%	0.8%	19.2%	1.4%	2.9%	1.1%	1.9%
Meteorological services	503	517 2.8%	471 -8.9%	470 -0.3%	489 4.1%	490 0.3%	505 3.0%	515 2.0%	525 2.0%
Supervision costs	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Other State costs	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<b>Total costs</b>	<b>3,950</b>	<b>4,127</b> 4.5%	<b>3,780</b> -8.4%	<b>3,787</b> 0.2%	<b>4,115</b> 8.7%	<b>4,196</b> 2.0%	<b>4,326</b> 3.1%	<b>4,442</b> 2.7%	<b>4,602</b> 3.6%

0 0 0 0 0 0 0 0 0 0

**Complementary information on inflation and on the cost of capital (in euro)**

Inflation rate									

Average operating capital	0	#DIV/0!	0	#DIV/0!	0	#DIV/0!	0	#DIV/0!	0	#DIV/0!	0	#DIV/0!
Of which, average long term assets	0	#DIV/0!	0	#DIV/0!	0	#DIV/0!	0	#DIV/0!	0	#DIV/0!	0	#DIV/0!
Cost of capital before tax (%)	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!	#DIV/0!
Return on equity (%)												
Average interest on debts (%)												

Organisation: **Consolidated Kosovo Terminal**  
Charging zone:

Year **2018-2022**



	2014 A	2015 A	2016 A	2017 F	2018 F	2019 P	2020 P	2021 P	2022 P
<b>Unit rate (in euro)</b>									
Total costs <sup>(1)</sup>	3,950,013	4,127,097	3,779,559	3,786,770	4,114,954	4,196,057	4,326,433	4,442,471	4,601,509
Costs of exempted flights	0	0.0448	-0.0842	0.0019	0.0867	0.0197	0.0311	0.0268	0.0358
Amounts carried over to year (n)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Income from other sources		2,648,449	334,385	175,000	175,000	175,000			0
<b>Chargeable costs</b>	<b>3,950,013</b>	<b>1,478,648</b>	<b>3,445,174</b>	<b>3,611,770</b>	<b>3,939,954</b>	<b>4,021,057</b>	<b>4,326,433</b>	<b>4,442,471</b>	<b>4,601,509</b>
Total service units	7348	8114	8959	9311.23	10,056.13	10,458.37	10,876.71	11,312	11,764
Chargeable service units	7348	8114	8959	9311.23	10,056.13	10,458.37	10,876.71	11,312	11,764
<b>Unit rate <sup>(2)</sup></b>	<b>282.71</b>	<b>285.41</b>	<b>285.00</b>	<b>346.00</b>	<b>391.80</b>	<b>384.48</b>	<b>397.77</b>	<b>392.73</b>	<b>391.14</b>
		0.0096	-0.0014	0.2140	0.1324	-0.0187	0.0346	(0.0127)	(0.0040)

(<sup>1</sup>) As the sum of all total costs presented in Reporting Table 1 which are allocated to this charging zone.  
(when certain air navigation services are outsourced, the cost to be taken into account shall be the cost of the annual expenditure).

(<sup>2</sup>) Unit rate (in euro) = Chargeable costs/Chargeable service units.



Njësia Organizative: ASHNA

Nr. Ref./Kodi: PBV-2018-22

Ver.: 1.0

Data e Ver.: 27.12.2017

Adresa: Agjencia e Sherbimeve të Navigacionit Ajror, Vrellë, Lypjan, 10070, Republika e Kosovës



2014 A	2015 A	2016 A	2017 F	2018 F	2019 P	2020 P	2021 P	2022 P
-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------

#### Unit rate (in euro)

	1	1	1	1	1	1	1	1
Exchange rate (1 EUR =)								
Unit rate	282.71	285.41	285	346	384.48	397.77	392.73	391.14
		0.0096	-0.0014	0.2140	-0.0187	0.0346	-0.0127	(0.0040)

Organisation: **Consolidated Kosovo Terminal**  
Charging zone:

Year **2018-2022**

2014 A	2015 A	2016 A	2017 F	2018 F	2019 P	2020 P	2021 P	2022 P
-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------

#### Balance to be carried over (in euro)

Charges billed to users	2,077,353	2,315,817	2,553,315	3,221,686	3,939,954	4,021,057	4,326,433	4,442,471	4601508.905
Actual total costs	3,950,013	4,127,097	3,779,559	3,786,770	4,114,954	4,196,057	4,326,433	4,442,471	4,601,509
Income from other sources		0.1148	0.1026	0.2618	0.2229	0.0206	0.0759	0.0268	0.035799339
Actual costs of exempted flights		0.045	-0.084	0.002	0.087	0.020	0.031	0.027	0.036
Amounts carried over to year (n)		175,000	334,385	175,000	175,000	175,000			
<b>Balance of year (n)</b>	<b>-1,872,660</b>	<b>-1,636,280</b>	<b>-891,859</b>	<b>-390,085</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>



Njësia Organizative: **ASHINA**

Nr. Ref./Kodi: **PBV-2018-22**

Ver.: **1.0**

Data e Ver.: **27.12.2017**

Adresa: Agjencia e Shërbimeve të Navigacionit Ajror, Vrellë, Lypjan, 10070, Republika e Kosovës

10.1. Pasqyra e të ardhurave dhe shpenzimeve

AGJENCIA PËR SHËRBIMET E NAVIGACIONIT AJROR									
PASQYRA E TË ARDHURAVE DHE SHPENZIMEVE									
BUXHETI 2018 - 2022 (në Euro)									
Nr	PERSHKRIMI	Buxheti 2017	Buxheti 2018	2019	2020	2021	2022		
A	B	C	D	E	F	G	H		
<b>Te Ardhurat</b>									
1	Te hyra nga approach fee	3,123,157	3,939,954	4,021,057	4,326,433	4,442,471	4,601,509		
2	Te hyra nga sherbimet e radarit Hungarocontrol	174,793	175,000	175,000					
3	Granti Qeveritar	350,000							
4	Te hyrat tjera	4,885							
	<b>Gjithsej te Ardhura</b>	<b>3,652,835</b>	<b>4,114,954</b>	<b>4,196,057</b>	<b>4,326,433</b>	<b>4,442,471</b>	<b>4,601,509</b>		
<b>Shpenzimet</b>									
1	Pagat dhe medijtjet	(2,277,312)	(2,539,589)	(2,617,046)	(2,695,557)	(2,776,424)	(2,911,550)		
2	Shpenzimet e udhetimit	(128,000)	(151,869)	(155,587)	(168,680)	(173,000)	(176,788)		
3	Sherbimet per telekomunikacion	(23,650)	(23,900)	(23,900.00)	(24,400)	(27,700)	(28,623)		
4	Shpenzimet per sherbimet	(201,856)	(232,413)	(256,913.00)	(286,413)	(313,307)	(322,776)		
5	Mobile dhe paisje me vlerë <1000 Euro	(11,100)	(15,000)	(17,500.00)	(19,500)	(21,500)	(22,500)		
6	Blerje tjera te mallrave dhe sherbimeve	(19,600)	(19,400)	(20,500)	(21,300)	(23,000)	(25,500)		
7	Derivatet dhe lendet djegese	(18,000)	(17,900)	(20,500)	(25,000)	(26,500)	(28,500)		
8	Sherbimet e regjistrimit dhe sigurimeve	(91,898)	(105,500)	(107,000)	(109,000)	(11,2000)	(120,500)		
9	Mirembajtja	(223,284)	(230,017)	(223,500)	(228,500)	(23,5000)	(247,000)		
10	Shpenzimet e marketingut	(7,000)	(9,000)	(11,000)	(20,000)	(20,500)	(21,500)		
11	Shpenzimet e perfaqesimit	(5,000)	(5,000)	(6,000)	(7,000)	(7,500)	(8,500)		



Njësia Organizative: ASHNA

Nr. Ref./Kodi: PBV-2018-22

Ver.: 1.0

Data e Ver.: 27.12.2017

Adresa: Agjencia e Shërbimeve të Navigacionit Ajror, Vrellë, Lypjan, 10070, Republika e Kosovës



<b>12</b>	Llogaritë e Avanseve-P/Cash	(7,000)	-	-	-	-	-	-	-
<b>13</b>	Shpenzimet e komunalive	(55,000)	(94,500)	(94,500)	(94,500)	(94,500)	(94,500)	(94,500)	(94,500)
	<b>Gjithsej Shpenzime</b>	<b>(3,068,700)</b>	<b>(3,444,088)</b>	<b>(3,553,946)</b>	<b>3,699,850</b>	<b>3,830,931</b>	<b>4,008,238</b>		
	<b>Te Ardhurat - Shpenzimet</b>	<b>584,135</b>	<b>670,866</b>	<b>642,111</b>	<b>626,583</b>				
<b>1</b>	Amortizimi	(568,282)	(499,230)	(485,743)	(485,265)	(485,265)	(481,989)		
<b>2</b>	Kostoja e Kapitalit	(188,182)	(171,635)	(156,368)	(141,318)	(126,275)	(111,282)		
	<b>Fitimi/Humbja Neto</b>	<b>(172,329)</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>	<b>-</b>



Njësia Organizative: ASHNA

Nr. Ref./Kodi: PBV-2018-22

Ver.: 1.0

Data e Ver.: 27.12.2017

Adresa: Agjencia e Shërbimeve të Navigacionit Ajror, Vrellë, Lypjan, 10070, Republika e Kosovës

## 11. Analiza e planit financiar

### 11.1 Të hyrat

Bazuar ne Ligjin Nr. 04/L-250 për Agjencinë e Shërbimeve të Navigacionit Ajror (ASHNA), të hyrat e ASHNA-s do të përbëhen nga:

1. Tarifat e shfrytëzuesve të vlerësuara dhe të mbledhura nga ASHNA; dhe
2. Donacionet, grantet dhe çdo mbështetje tjetër financiare ose teknike e dedikuar për ASHNA.

Neni 8, Paragrafi 6 i Projektligjit për Buxhetin e Republikës së Kosovës për vitin 2018, të hyrat e dedikuara të Agjencive të pavarura

1. Të gjitha të hyrat e dedikuara duhet të depozitohen nga agjencitë e pavarura në Fondin e Kosovës dhe regjistrohen në SIMFK në pajtim me Rregullat Financiare të Thesarit. Të gjitha agjencitë e pavarura duhet të dorëzojnë planin e rrjedhës së parasë së gatshme në Thesar.
2. Të gjitha të hyrat e dedikuara ndahen për secilën agjenci të pavarur sipas Kushtetutës dhe ligjeve në fuqi. Buxheti i Republikës së Kosovës përfshin të gjitha të hyrat e dedikuara ashtu si pranohen gjatë vitit fiskal 2017.
3. Tërë bilanci i pashpenzuar i të hyrave të dedikuara nga viti fiskal 2017 ndahet dhe autorizohet për vitin fiskal 2018 për agjencitë e pavarura sipas Kushtetutës dhe ligjeve në fuqi, me kusht që shuma maksimale e të Hyrave të Dedikuara e cila ndahet përmes këtij ligji nuk duhet të tejkalojë shumën e specifikuar në tabelën 3.1.A të këtij ligji dhe pjesa e mbetur më nuk mund të konsiderohet si e Hyrë e Dedikuar.
4. Shuma e të hyrave të dedikuara të ndara në paragrafët 2 dhe 3 të këtij neni nuk duhet të kalojë ndarjen maksimale për agjencitë e pavarura të specifikuar në Tabelën 3.1 të këtij ligji.
5. Nëse gjatë vitit fiskal 2018 nuk ka mjete të mjaftueshme të mbledhura dhe në dispozicion, sipas paragrafëve 2 dhe 3 të këtij neni, për të plotësuar kërkesat e përcaktuara në planin e rrjedhës së parasë së gatshme të dorëzuar në Thesar, fondet e tjera publike nga Fondi i Kosovës autorizohen në këtë mënyrë për tu ndarë në një shumë të mjaftueshme për të plotësuar deficitin. Gjatë tërë kohës, të hyrat e dedikuara duhet të përdoren si burim financimi me prioritet të parë për pagesat e Shpenzimeve të Agjencisë së pavarur para se të ndahen dhe përdoren burimet tjera të financimit. Ministri, së paku dy herë në vit, gjatë rishikimit buxhetor dhe në Raportin Financiar, i raporton Komisionit për Buxhet dhe Financa nëse fondet kanë qenë të mjaftueshme dhe cilat masa janë marrë që fondet e duhura të jenë në dispozicion.
6. Përderisa pranohen dhe ndahen të hyrat e dedikuara për vitin fiskal 2016 ato do të zëvendësojnë të tërë ndarjet dhe financimet e bëra sipas paragrafit 5 të këtij neni në atë nivel që financimi i deficitit nga Fondi i Kosovës të mos jetë shpenzuar ende.





7. Pavarësisht nga paragrafët 3 dhe 4 të këtij neni, Agjencia për Shërbimet e Navigacionit Ajror në pajtim me Ligjin Nr.04/L-250 për Agjencinë për Shërbimet e Navigacionit Ajror do të financohet tërësisht nga të hyrat e dedikuara dhe të depozituara në Fondin e Kosovës sipas tabelës 3.1.A të bashkangjitur me këtë ligj. Fondet e mbetura nga të hyrat e dedikuara e të pashpenzuara nga viti paraprak vazhdojnë të trajtohen si të hyra të dedikuara për financim të Agjencisë për Shërbimet e Navigacionit Ajror, për vitet vijuese.
8. Të gjitha mjetet e pashfrytëzuara deri më 31.12 të qdo vitit fiskal Agjencia për Shërbimet e Navigacionit Ajror nga llogaria e tanishme i bartë në Fondin e Kosovës, në llogarinë zyrtare të hapur nga Thesari, Ministria e Financave për këtë Agjenci.

Në këtë plan të biznesit jemi bazuar në të hyrat e kufizuara të cilat sigurohen vetëm nga tarifa e aterimit (Approach Fee) dhe një përqindje të vogël të të hyrave tjera të cilat parashikohet të mbulojnë vetëm shpenzimet më esenciale operative. Për pjesën të cilën nuk mund ta mbulojmë nga të hyrat tona do të drejtohem tek institucionet përkatëse të Republikës së Kosovës pasi siç dihet mirëfilli asnjë Ofrues i Shërbimeve të Navigimit Ajror në rajon apo edhe më gjerë nuk mund ti mbulojë shpenzimet vetëm nga tarifa e aterimit por ato mbulohen nga hapësira e lartë ajrore e cila për një periudhë kalimtare i është deleguar për menaxhim shtetit të Hungarisë apo më saktësisht HungaroControl-it nga NATO. Poashtu edhe për projektet e paraqitura kapitale jemi bazuar në përkrahjen e Qeverisë së Republikës së Kosovës të zotuar me aprovimin e ligjit të Agjencisë së Shërbimeve të Navigimit Ajror.

## 11.2 Shpenzimet

Në këtë plan të biznesit kemi paraqitur shpenzimet e projektuara pas marrjes së inpueteve nga tërë struktura Menaxheriale e ASHNA-se për periudhën 2018 - 2022.

Gjatë përpilimit të këtij plani afat-gjatë jemi mbështetur në dy parime bazë:

- Vazhdimi i ofrimit të shërbimeve të navigimit ajror në hapësirën e ulët ajrore të Republikës së Kosovës;
- Zhvillimi i infrastrukturës ajrore për të përmbushur nevojat e ardhshme operative (në rast të sigurimit të të hyrave shtesë)

Shpenzimet e propozuara në këtë plan afat-gjatë përfaqësojnë minimumin absolut të shpenzimeve për ofrimin e shërbimeve të navigimit ajror në hapësirën e ulët të Republikës së Kosovës. Krahasuar me vitet paraprake kemi një ulje të shpenzimeve në shumicën e zërave të shpenzimeve operacionale ku më poshtë do të shpalosim të gjitha shpenzimet.

### Paga dhe mëditje

Përlllogaritja e fondit të pagave dhe mëditjeve për vitin 2018-2022 është e bazuar në nevojat për staf të ASHNA-së. Përmes hartimit të Planeve për zhvillim dhe trajnim të stafit, ASHNA do të



Njësia Organizative: ASHNA  
Nr. Ref. /Kodi: PBV-2018-22  
Ver.: 1.0  
Data e Ver.: 27.12.2017

Faqe 35 prej 50

përqendrohet që në aspektin afat-gjatë të zhvillojë resurse njerëzore që janë në gjendje për të kryer të gjitha detyrat dhe përgjegjësitë që rezultojnë nga vendet e tyre të punës, gjithashtu do të përqendrohet në tërheqjen, zhvillimin dhe ruajtjen e stafit për të ardhmen.

Investime të vazhdueshme janë të nevojshme në aspektin afat-gjatë për të ruajtur nivelin e kompetencës të stafit si dhe për t'i avancuar shkathtësitë e tyre në përdorimin e teknologjive dhe procedurave të reja të punës.

Burimet njerëzore në aspektin afat-gjatë konsiderohen si faktor kyç në zbatimin e misionit për t'u bërë një ofrues i sigurtë i shërbimeve të navigimit ajror me efikasitet të lartë të kostos.

### **Shpenzimet e udhëtimit**

Shpenzimet e planifikuara dhe të kërkuara për udhëtime zyrtare për periudhën 2018 - 2022 për Agjencinë e Shërbimeve të Navigacionit Ajror janë kryesisht shpenzime jashtë vendit. Ato janë të bazuara në kërkesat dhe nevojat e Departamenteve që brenda viteve buxhetore t'i shpenzojnë për udhëtime zyrtare, të cilat kanë karakter trajnimi, shkollimi, prezantimi, promovimi, aftësimi dhe shkëmbimi të përvojave si dhe pjesëmarrje në konferenca të ndryshme rajonale dhe botërore të aviacionit për nevojat ASHNA-së. Gjithashtu, masa e mjeteve për këtë kategori ekonomike është e bazuar edhe në shpenzimet e krijuara nga vitet paraprake për këto qëllime.

### **Shërbimet për telekomunikim**

Shpenzimet për shërbime të telekomunikacionit janë të bazuara në faturat e shpenzuara nga viti i mëparshëm, në urdhëresën e Qeverisë dhe në Rregulloren e ASHNA-së për shpenzimet e telefonit. Ndërkaq, shpenzimet për internetin e ASHNA-së janë të bazuara në faturat e shpenzuara në pjesën e parë të këtij viti.

Në grupin e tretë të kësaj kategorie ekonomike janë të bazuara në shpenzimet për shërbimet postare. Shpenzimet për kabllin optik paraqesin shpenzimet e linjave të dedikuara për ASHNA për paisje të navigimit, si dhe paisjet tjera të teknologjisë informative.

### **Shpenzimet për shërbimet**

Në kategorinë e shpenzimeve për shërbime, shpenzimet më të larta janë planifikuar në linjën shërbimet arsimore trajnuese, ku marrin shumën kryesore të kësaj kategorie ekonomike në të cilën janë trajnimet e rregullta për mbajtje të licencave dhe kompetencës siç është e rregulluar përmes Rregulloreve në fuqi të Autoritetit të Aviacionit Civil. Në këtë kategori janë përfshirë edhe shërbimet për shypje të librarive të ndryshme për nevojat operationale si harta dhe raporte të ndryshme. Shpenzimet tjera kontraktuese përfshijnë shpenzimet e dezinfektimit dhe shpedicionit, si dhe shpenzimet për shërbimet e AFTN të cilat merren nga ISAVIA, ndërsa të shpenzimet për shërbimet teknike janë të përfshira tarifat e çertifikimit nga Autoriteti i Aviacionit Civil të Kosovës, si dhe licencat vjetore nga Eumetsat dhe ARKEP. Te nënkategoria e shpenzimeve për anëtarësim është paraqitur shuma e shpenzimeve të tarifës vjetore të anëtarësimit në Organizatën Civile për Shërbimet e Navigacionit Ajror (CANSO).



Njësia Organizative: ASHNA  
Nr. Ref. /Kodi: PBV-2018-22  
Ver.: 1.0  
Data e Ver.: 27.12.2017

Faqe 36 prej 50



### **Mobilie dhe pajisje me vlerë më të vogël deri në 1000 €**

Në këtë kategori janë të planifikuara kërkesat e Departamenteve për tonera për pajisjet e printimit dhe pajisje tjera hardverike si dhe mjete të punës për njësinë e mirëmbajtjes. Si dhe blerjet tjera të inventarit të imët për zyrë nga Departamentet e ASHNA-së.

### **Blerje të tjera të mallrave dhe shërbimeve**

Në nënlogarinë blerje të tjera të mallrave dhe shërbimeve, kemi paraqitur shpenzimet e parapara për furnizim për material të zyreve. Në grupin e dytë të shpenzimeve furnizim me ushqim dhe pije kemi paraqitur furnizimet me ujë për stafin e ASHNA-së si dhe pije për zyrën e Drejtorit për raste të pritjes së palëve. Në furnizimet për higjienë janë të përfshira shpenzimet e materialit hixhenik për pastrimin e hapësirave të ASHNA-s. Tek kategoria e veshmbathjeve është paraqitur planifikimi i furnizimit me uniforma për punëtorët e sigurimit të ASHNA-s.

### **Derivatet dhe lëndët djegëse**

Në këtë kategori janë të përfshira të gjitha shpenzimet që janë të lidhura me derivate të naftës e që ASHNA ka për vetura, për gjenerator në lokacionet ku janë të vendosura pajisjet dhe objekti si dhe vaj për pajisje të navigacionit. Këto shpenzime janë të bazuara në shpenzimet e vitit të kaluar për këtë kategori të shpenzimeve, si dhe pagesat e realizuara për pjesën e parë të vitit 2017.

### **Shërbimet e regjistrimit dhe sigurimeve**

Në mjetet e planifikuara për këtë kategori janë të përfshira shpenzimet e kontraktuara me tenderim për sigurimin e operimeve të ASHNA-së që kërkohet nga AACK për ofrim të shërbimeve, sigurimin e aseteve në posedim të ASHNA-se si dhe sigurimi dhe regjistrimi i automjeteve. Këto shpenzime janë të bazuara në shpenzimet e vitit të kaluar dhe kontraktimin e vitit 2017.

### **Mirëmbajtja dhe riparimi**

Në këtë nënkategori ekonomike: janë të përfshira edhe shpenzimet e mirëmbajtjes së automjeteve operative dhe administrative të ASHNA-së për njësitë organizative, mirëmbajtjet e ndërtesave të ASHNA-së, mirëmbajtja e pajisjeve të teknologjisë informative, mirëmbajtjet për sistemet e navigacionit ajror, mirëmbajtjet e gjeneratorëve, mirëmbajtjet e rrjetit elektrik brenda hapësirave të ASHNA-së, mirëmbajtja e kondicionereve të ajrit, liftit, si dhe kalibrimi i pajisjeve të navigacionit nga ajri, proces që kryhet dy herë brenda vitit.

### **Shpenzimet e marketingut**

Planifikimi i shpenzimeve të marketingut është i bazuar në kërkesat dhe nevojat e njërive organizative për vitet 2018-2022, si dhe në masën e mjeteve të realizuara në vitin 2017.

Në këtë kategori të shpenzimeve bëjnë pjesë: konkurset e ndryshme për nevoja të ASHNA-së, botimet e broshurave udhëzuesve, informatorëve të ndryshëm etj.



Njësia Organizative: ASHNA  
Nr. Ref./Kodi: PBV-2018-22  
Ver.: 1.0  
Data e Ver.: 27.12.2017

Faqe 37 prej 50

### **Shpenzimet e përfaqësimit**

Shpenzimet e përfaqësimit janë minimale dhe të bazuara në Udhëzimin Administrativ të Qeverisë që përcakton lartësinë e tyre në agjenci dhe personat që kanë të drejtë shfrytëzimi.

### **Shpenzimet komunale**

Agjencia për Shërbimet e Navigacionit Ajror llogaritjen e kategorisë së shpenzimeve komunale e ka bazuar në faturat e furnizimit për shpenzimet e bëra në vitet paraprake. Ka rritje të shpenzimeve komunale në masën e mjeteve të kërkuara për vitet 2018-2022 sepse ka shtim të paisjeve të reja, si dhe ngritje të çmimeve të shërbimeve nga kompanitë publike duke konsideruar edhe normën e planifikuar të inflacionit në nivel nacional.



Njësia Organizative: ASHNA

Nr. Ref./Kodi: PBV-2018-22

Ver.: 1.0

Data e Ver.: 27.12.2017

Adresa: Agjencia e Shërbimeve të Navigacionit Ajror, Vrellë, Lypjan, 10070, Republika e Kosovës



## 12. Planifikimi i Investimeve Kapitale për periudhën 2018-2022

Në vijim kemi shpalosur projektet kapitale sipas kufijve final të pranuar nga Ministria e Financave -Departamenti i Buxhetit, mjete financiare të ndara nga fondi 10 i BKK-se ne formë Grantit në vlerë prej 1,400,000€ për vitin 2018 si dhe pjesa tjetër e parashikuar nga fondi i AKP-se në vlerë prej 2,000,000€. Shikuar në analizat dhe projeksionet e ASHNA-së, ka nevojë të mjeteve shtesë dhe janë të arsyeshme dhe shumë të domosdoshme. Në aspektin e përgaditjes së infrastrukturës së domosdoshme për menaxhimin e Hapsirës së Lartë Ajrore të Republikës së Kosovës, duhet të theksohet që projektet e përgaditjes së navigacionit ajror janë projekte komplekse dhe kërkojnë kohë më të gjatë për implementin e tyre, andaj kjo na bënë të jemi të kujdeseshem në planifikime për shkak të afateve të kontratës në mes të NATO-s dhe HungaroControl-it (Organizatës Hungareze përgjegjëse momentalisht për ofrimin e Shërbimeve të Navigacionit Ajror në Hapësirën e lartë ajrore mbi Republikën e Kosovës) për menaxhimin e Hapsirës së Lartë Ajrore, e cila marrëveshje skadon në Prill të vitit 2019. Rrjedhimisht, nëse ASHNA nuk është e gatshme me gjithë infrastrukturën e nevojshme si dhe burimet njerëzore të domosdoshme për menaxhimin e hapësirës së lartë ajrore, mund të ndodhë që kjo mos-gatishmëri të rezultojë që menaxhimi i hapësirës së lartë ajrore të Republikës së Kosovës t'i jipet HungaroControl-it apo një shteti tjetër për menaxhim gjatë një periudhe shtesë:



Njësia Organizative: ASHNA  
Nr. Ref./Kodi: PBV-2018-22  
Ver.: 1.0  
Data e Ver.: 27.12.2017

Faqe 39 prej 50

BUXHETI KAPITAL 2018 -2022							
Pasuria	Kategoria e Pasurise	Total Investime	Investimi 2018	Investimi 2019	Investimi 2020	Investimi 2021	Investimi 2022
Furnizim me kompjutera dhe pajisje për sallën e mbledhjeve	ATM	55,000	55,000				
Furnizim me pajisje për siguri të rrjetit me Firewall të Avancuar të Gjenerates së Re (NGFW)	ATM	30,000	30,000				
Sistemi i ri ATM	ATM	7,000,000		1,080,000	1,090,000	2,450,000	2,380,000
Sistemi i radiokomunikimit në Gërmi	COM	950,000	950,000				
Sistemi i Survejimit	SUR	1,491,000	1,491,000				
Inventar për Zyre	Other	30,000	30,000				
Objekti i Sigurimit në hyrje të parkingut	Buildings	60,000	60,000				
XRAY Scanner për bagazh	Other	15,000	15,000				
Makine për hapësire manovruese dhe tereni.	Other	25,000	25,000				
Pajisje për prodhimin e kartelave	Other	15,000	15,000				
Pjesë rezerve për MUXa ne Golesh dhe ASHNA	Other	8,000	8,000				
Pjesë rezerve për sistemin e komunikimit toke-toke	COM	7,500	7,500				
Pjesë rezerve për sistemin VCR	COM	20,000	20,000				
Pjesë rezerve për sistemin AFTN	COM	15,000	15,000				
Pjesë rezerve për pajisjet e navigimit	NAV	40,000	40,000				
Pjesë rezerve për PABX	COM	10,000	10,000				
Pjesë rezerve për PSR/MSSR mode M+S	SUR	250,000	250,000				
Geotitan	ATM	6,500	6,500				
Projete në vazhdim	ATM	372,000	372,000				
<b>Total</b>		<b>10,400,000</b>	<b>3,400,000</b>	<b>1,080,000</b>	<b>1,090,000</b>	<b>2,450,000</b>	<b>2,380,000</b>



Njësia Organizative: ASHNA

Nr. Ref./Kodi: PBV-2018-22

Ver.: 1.0

Data e Ver.: 27.12.2017

Adresa: Agjencia e Shërbimeve të Navigacionit, Ajror, Vrellë, Lypjan, 10070, Republika e Kosovës



## Projektet kapitale 2018

Investimet kapitale në tabelën e paraqitur më lartë përbëjnë investimet që janë planifikuar të bëhen në infrastrukturen e navigimit ajror për të vazhduar ofrimin e shërbimeve të sigurta dhe plotësuar kërkesat që kërkojnë nga autoritetet përgjegjëse për normalizimin e hapësirës së ulët dhe të lartë ajrore të Republikës së Kosovës.

Këto investime janë planifikuar të realizohen me përkrahjen e Qeverisë së Republikës Kosovës, të cilat investime i kemi paraqitur edhe në periudhat e draftimit dhe miratimit të ligjit për Agjencinë e Shërbimit të Navigimit Ajror, poashtu edhe në formularin e vlerësimit të ndikimit financiar për periudhën katër vjeçare që na është kërkuar nga Ministria e Infrastrukturës. Këto projekte i kemi kërkuar edhe përmes KASH 2018-2020.

### Furnizim me kompjutera dhe paisje për sallën e mbledhjeve

Investimi për furnizim me kompjuterë është i domosdoshëm për shkak të amortizimit të kompjuterëve ekzistues dhe nevojës të madhe për kompjuter të ri. Pasi që aplikimi i software-ve zyrtar shtetëror kërkojnë performancë të mirë të kompjuterëve.

### Furnizim me paisje për siguri të rrjetit me Firewall të Avancuar të Gjenerates së Re (NGFW)

Siguria e informacionit dhe e paisjeve është qështje kyçe në Agjenci, ndërsa me avancimin e teknologjisë, këtë siguri e ofrojnë paisjet e reja të gjenerates së re. Pasiqë ne synojmë që ti arrijmë standardet e ISO 27001 dhe në të ardhmen edhe certifikimet nga Eurocontrol, është e domosdoshme furnizimi me Firewall të Gjenerates së Re (NGFW) paisje të cilat bëjnë të mundur sigurinë më të madhe të rrjetit si nga brënda edhe nga jashtë rrjetit. Filtrimi më i thellë i rrjetit, paketave dhe email-ave si dhe aftësia e zbulimit dhe parandalimit të sulmeve të ndryshme janë disa veqori të cilat i përmbajnë këto paisje të cilat janë të domosdoshme për sigurinë në rrjetë. Për të funksionuar pa ndërprerje dhe pa rënje të shërbimeve duhet që të furnizohemi me dy paisje që të punojnë në mënyrë paralele. Instalimin, konfigurimin dhe trajnimin e stafit të TI-së duhet ta bëjë kompanija e cila furnizon me paisje. Arsya e furnizimit me këto paisje përveq sigurisë dhe ngritjes së nivelit të saj, është se paisjet aktuale janë të vjetruara dhe për disa nuk kemi as përkrahje nga prodhuesi përkatës.

### Sistemi i radiokomunikimit në Gërmi

ASHNA për komunikim tokë-ajër ka të instaluar një sistem radio komunikimi (VHF dhe UHF) i cili është i vendosur në dy lokacione.

Aktualisht ASHNA operon me shërbime APP (Approach-Radar) dhe „Tower“. Për t'i mbuluar këto dy zona të fluturimeve dhe për të komunikuar me fluturake që gjinden në këto dy zona, kontrolloret e trafikut ajror përdorin sistemin e radiokomunikimit tokë-ajër në frekuencë të caktuar. Aktualisht ekzistojnë dy lloje të frekuencave për këto dy zona.

- Frekuencat VHF janë frekuenca që i takojnë bandit civil (autoritet për caktimin e këtyre frekuencave është ARKEP/KFOR - ICAO) dhe
- Frekuencat tokë-ajër UHF që i takojnë bandit militar (autoritet për caktimin e tyre është KFOR).



Njësia Organizative: ASHNA

Nr. Ref./Kodi: PBV-2018-22

Ver.: 1.0

Data e Ver.: 27.12.2017

Adresa: Agjencia e Shërbimeve të Navigacionit Ajror, Vrellë, Lypjan, 10070, Republika e Kosovës

Duke patur parasysh nevojat operative që do të kemi në të ardhmen, siq janë hapja e hapsires së mbi fluturimeve mbi Kosove dhe hapja e korridoreve të reja ajrore me fqinjët për rreth, paraqitet nevoja e një aranzhimi të ri të hapsires ajrore në Republikën e Kosovës.

Ky aranzhim nënkupton hapjen e zonave të reja të fluturimeve në nivele të caktuara, dhe me këtë rast përpos shërbimeve APP dhe TOWER, që janë të ndara në disa zona, duhet të ofrohet edhe shërbimi ACC i cili poashtu do të ndahet në zona të veqanta.

Komunikimi zanor në mes kontrollorit të trafikut ajror dhe pilotit në fluturake në një zonë të caktuar bëhet me radio në frekuencë të caktuar, çka nënkupton se me hapjen e zonave të reja duhet frekuenca të reja dhe sistem të ri të radiove për të mbuluar atë zone (TËR,APP,ACC).

Gjithashtu, për të pasur një koordinim sa më të sigurt në mes kontrollorit të trafikut ajror dhe pilotit dhe për të realizuar një siguri mjaft të lartë të komunikimit me standarde të aviacionit, duhet që secila frekuencë që shërben për komunikim në një zonë të caktuar duhet të jetë e duplikuar në sistem (të mund të operohet së paku nga dy lokacione të pavarura).

Qëllimi i këtij projekti është që gjithashtu të implementojm një sistem të radiokomunikimit tokë ajër i cili do të bazohet në standardet më të larta ndërkombëtare të aviacionit që bazohen në dokumentet e organizatës për aviacion të EUROCONTROL, dhe anekseve të aviacionit të organizatës ndërkombëtare të aviacionit ICAO.

Në të njëjtën kohë me implementimin e këtij projekti do të zotoni se hapsira jonë ajrore e Republikës së Kosovës është një hapsirë e sigurt për operim për radiombulueshmëri dhe radiokomunikim.

Duke u bazuar në dizajnin aktual për kontrollimin apo koordinimin zanor në mes kontrolloreve të trafikut ajror dhe pilotit për zonat e publikuara, ne kemi mbulueshmëri vetem nga një lokacion. Kjo njihërit e bën edhe mangët këtë sistem. Për zonen e APP kemi vetem mbulueshmëri nga lokacioni i GOLESH-it, kurse për zonat TËR dhe GND kemi radiombulueshmëri vetem nga lokacioni i ANP.

Përdorimi i mbulueshmërisë së dyfishtë e zgjidhe edhe problemin nëse në një zonë të caktuar për shkak të reliefit nuk mund të mbulohet me sinjal të radios, kështu që duke u bazuar në studime softëerike, lokacioni i dytë vendoset në atë vend ku zgjidhet ky problem i jombulueshmërisë vetem nga një lokacion.

### **Sistemi i Survejimit**

Sistemi RADAR-ik i instaluar në hapsirën e Aeroportit Ndërkombëtar të Prishtinës „Adem Jashari“ ofron (për momentin) shërbime operative APP (Approach) dhe Tower (TWR), për pranim dhe përcjellje të fluturakëve. Duke pasur parasysh nevojat operative që do të kemi në të ardhmen, siq janë hapja e hapsirës së mbifluturimeve mbi Republikën e Kosovës dhe hapja e korridoreve të reja ajrore me fqinjët për rreth paraqitet nevoja e një aranzhimi të ri të hapsirës ajrore të Republikës së Kosovës.

Ky aranzhim nënkupton hapjen e zonave të reja të fluturimeve në nivele të caktuara. Me këtë rast, përpos shërbimeve APP dhe TWR (që edhe ato janë të ndara në disa zona) do të ofrohet edhe shërbimi ACC (Area Control Center). Edhe ACC-ja, poashtu do të ndahet në zona të veqanta.



Njësia Organizative: ASHNA  
Nr. Ref./Kodi: PBV-2018-22  
Ver.: 1.0  
Data e Ver.: 27.12.2017

Faqe 42 prej 50



Duke shfrytëzuar të dhënat RADARIKE, kontrollori i trafikut ajror vrojton dhe udhëzon fluturaket në zona të caktuara gjatë rrugëtimit në hapësirën ajrore në përgjegjësin e tij. Hapja e zonave të reja, rrugëve të reja ajrore dhe shtimi gjithnjë e më i madh i fluturakeve, duke patur këtu parasysh edhe kriteret strikte për siguri në Aviacion nga ICAO dhe Eurocontrol implikon domosdoshmërinë për paisje më të sofistikuar të Sistemit RADARIK.

Projekti është bërë duke e ditur që sistemet teknologjike kanë jetëgjatësi të caktuar. Kërkesat për stabilitet absolut të sistemit janë të domosdoshme. Sistemet aeronautike vazhdimisht duhet të azhurohen (ka gjithmonë përmirësime). Poashtu, duhet patur parasysh edhe kërkesat e reja nga autoritetet ndërkombëtare të aviacionit civil (Eurocontrol dhe ICAO ) që gjithmone janë strikte.

Gjithashtu kemi patur në mendje edhe nevojën operative që secila zonë e kontrolluar e hapësirës ajrore të Kosovës të ketë mbulueshmëri të trefishtë. Nevoja për mbulueshmëri të trefishtë për shkaqe të pranimit dorëzimit të aeroplanëve paraqitet në zonen prej tridhjetë miljave nautike përreth hapësirës ajrore të Republikës së Kosovës.

Gjatë përpilimit të këtij projekti kemi pas parasysh edhe nevojën e organizmave të tjerë të sigurisë brenda Republikës së Kosovës që kanë nevojë për kontrollimin e të gjitha llojeve të fluturakeve që fluturojnë në hapësirën ajrore të Kosovës në lartësi të ndryshme.

Megjithëse (me disa përmirësime në sistemin PSR/MSSR Mode M) Sistemi RADAR-ik aktual është shumë stabil, megjithatë koha e përdorimit të tij (kur ai jep të dhëna me siguri absolute) është duke kaluar. Pa marrë parasysh gjendjen stabile të tij në vitet në vazhdim, do të vijë një kohë kur jetëgjatësia e tij do të përfundojë dhe nuk do të mund të bazohemi në të dhënat që na i ofron ai. Duke e patur parasysh këtë fakt e kemi parë të nevojshme që në një të ardhme të mendohet për t'u pajisur me sensor të ri të survejimit (SSR mode S të ri) i cili sistem do ta plotësonte (njëherë) e më vonë plotësisht të zëvendësonte këtë sistem.

Duhet potencuar poashtu faktin që shumë vende të cilat janë anëtare të organizmave ndërkombëtare të aviacionit civil sistemet e vrojtimit të radarit Mode M kanë filluar t'i zëvendësojnë me sensorët SSR mode S. Ndërrimi i kësaj teknologjie, përpos përparsive që ofron në plotësimin dhe përmirësimin e nevojave operacionale, është poashtu edhe kërkesë e Eurocontrol-it.

### **Inventar për Zyre**

Investimi për furnizim me tavolina pune është i domosdoshëm për dy arsye. Për shkak të vendosjes në objekt të ri (riorganizimit të hapësirës) dhe për shkak të amortizimit të tavolinave. Organizimi i zyreve do të bëhet me tavolina të modelit për 4 persona.

### **Karriga pune**

Investimi për furnizim me karriga pune është i domosdoshëm për dy arsye. Për shkak të vendosjes në objekt të ri (riorganizimit të hapësirës) dhe për shkak të amortizimit të karrigeve. Ku plani i realizimit të këtij investimi është parapare të kryhet gjatë vitit 2018.



Njësia Organizative: ASHNA  
Nr. Ref. /Kodi: PBV-2018-22  
Ver.: 1.0  
Data e Ver.: 27.12.2017

Faqe 43 prej 50

### **Objekti i Sigurimit në hyrje të parkingut**

Si rezultat i shtimit të masave të sigurisë në Aviacionin Civil si dhe inspektimeve/auditimeve të sigurisë në ASHNA, nga Divizioni për Siguri në Aviacionin Civil të MPB-së është paraqitur nevoja që edhe ASHNA të ngris nivelin e sigurisë si masë preventive nga ndërhyrjet e mundshme nga jashtë.

Për të përmbushur kërkesat nga Programi Kombëtar i Sigurimit të Aviacionit Civil në Kosovë është paraqitur nevoja që të ndërtohet një objekt sigurimi në hyrje të oborrit të ASHNA me qëllim të gritjes së nivelit të sigurisë.

Me ndërtimin e këtij objekti dhe vendosjen e personelit të sigurimit në atë objekt, si dhe me vendosjen e pajisjes X-Ray për kontrollim të çantave dhe gjësendeve që mund të mbajnë personat që hyjnë në objektin e ASHNA-së, do të mundësohet që cdo person dhe veturë të kontrollohen paraprakisht.

Me këtë investim ASHNA do ti përmbush të gjitha kërkesat për parandalim të ndërhyrjeve nga jashtë duke zbatuar kontrollet e sigurimit sipas rregulloreve në fuqi për Sigurim në Aviacionin Civil në Kosovë.

### **XRAY Scanner për bagazh**

Si rezultat i shtimit të masave të sigurisë në aviacionin civil si dhe inspektimeve/auditimeve të sigurisë në ASHNA nga Divizioni për Siguri në Aviacionin Civil të MPB-së është paraqitur nevoja që edhe ASHNA të ngris nivelin e sigurisë si masë preventive nga ndërhyrjet e mundshme nga jashtë.

Për të përmbushur kërkesat nga Programi Kombëtar i Sigurimit të Aviacionit Civil në Kosovë është paraqitur nevoja që të ndërtohet një objekt sigurimi në hyrje të oborrit të ASHNA me qëllim të gritjes së nivelit të sigurisë.

Me ndërtimin e këtij objekti dhe vendosjen e personelit të sigurimit në atë objekt, si dhe me vendosjen e pajisjes X-Ray për kontrollim të çantave dhe gjësendeve që mund të mbajnë personat që hyjnë në objektin e ASHNA-së, do të mundësohet që cdo person dhe veturë, të kontrollohen paraprakisht.

Me këtë investim ASHNA do ti përmbush të gjitha kërkesat për parandalim të ndërhyrjeve nga jashtë, duke zbatuar kontrollet e sigurimit sipas rregulloreve në fuqi për Sigurim në Aviacionin Civil në Kosovë.

### **Makinë për hapësirë manovruese dhe teren**

Departamenti teknik ka në mbikqyrje sistemet operacionale që fizikisht gjinden në lokacione të ndryshme. Sistemet që mirëmban departamenti teknik janë:

- Sistemi ILS (Sistemi Instrumental i aterimit) me pjeset e veta "Glide Path" (GP) dhe "Localiser" LC). Ky sistem gjendet në hapsiren manovruese (pranë pistes).
- Sistemi AWOS (Sistemi automatik i vëzhgimit të motit). Ky sistem dhe të gjithë sensorët e tij janë të instaluar në hapsiren manovruese (pranë pistes).
- Sistemi PSR/MSSR Mode M (RADAR-i primar dhe sekondar). Ky sistem poashtu është i instaluar në hapsiren manovruese.



Njësia Organizative: ASHNA

Nr. Ref./Kodi: PBV-2018-22

Ver.: 1.0

Data e Ver.: 27.12.2017

Adresa: Agjencia e Shërbimeve të Navigacionit Ajror, Vrellë, Lypjan, 10070, Republika e Kosovës



- Sistemi MSSR Mode S (RADAR-i sekondar) është i instaluar në lokacionin e Goleshit.
- Sistemi i Radiove VHF dhe UHF. Ky sistem është i instaluar në lokacionin e Goleshit dhe në lokacionin e kullës së vjetër.

Të gjitha këto sisteme mirëmbahen nga Departamenti Teknik dhe intervenimi në to, qoftë për mirëmbajtjen operacionale apo për intervenimet emergjente bëhet në kohë reale. Për të lehtësuar mirëmbajtjen e këtyre sistemeve Departamenti Teknik ka nevojë për një veturë të tipit të veturave që përdoren për terene të vështira. Vetura që na nevojitet do të na mundësojë që të qasemi sistemeve tona në çfarëdo kohe dhe në çfarëdo kushte atmosferike.

### **Paisje për prodhimin e kartelave**

ASHNA është duke i prodhuar kartelat e personelit tek bashkpunëtor të jashtëm. Në mënyrë që informacionet e ndjeshme rreth personelit të ASHNA të mos dalin jashtë, është planifikuar që kartelat të prodhohen nga personeli i ASHNA dhe për këtë është e nevojshme që të blehet paisja e cila bënë shtypjen e tyre.

Ky projekt kontribuon në aplikimin e standardeve të sigurisë rreth qasjes në hapësirat e ASHNA.

### **Pjesë rezerve për MUXa në Golesh dhe ASHNA.**

Lokacioni i radio komunikimeve në Golesh në të cilin operojn frekuencat operative UHF dhe VHF për nevoja të radarit (APPROACH) përpos mediumit optik që ne përdorim për tu qasur nga ANP deri tek lokacioni Golesh përdorim edhe MUX-et (Multiplekseret).

MUX-et janë pajisje të cilat bëjnë të mundur adaptimin e interfejsave të radiove në largësi shënderrimin e protokollit të bartjes nga interfejsi E&M në IP, dhe nga IP në E&M, ku bëhen të përshtatshme për kyqje në sistemin e komunikimeve qendrore –VCS.

Për këtë arsye ky shënderrim duhet patjetër të bëhet me anën e MUX-eve që në rastin tonë një është i vendosur në Golesh dhe një është i lidhur në ANP.

Gjithashu në ASHNA neve posedojm një Multiplekser e cili bënë të mundshme komunikimin zanor dhe të të dhënave me qendrat simotra në rajon (ALBCONTROL, MNAV, HUNGAROCNTROL).

Për të siguruar një shërbim të sigurt dhe me këtë një shërbim me cilësor në këtë vit parashikojm të pajisemi me pjesë rezerv të këtij sistemi të MUX-eve në mënyrë që shërbimet e radiokomunikimit dhe komunikimet me qendrat simotra në rajon të jenë më të sigurta.

### **Pjesë rezerve për sistemin e komunikimit tokë-tokë.**

Sistemi për komunikim tokë-tokë në mes kontrollorëve të trafikut ajror dhe shërbimeve përkatëse të terminalit dhe të ASHNA-s në hapësirën manovruese apo jashtë saj, bëhet me anë të radiove të dorës, radio bazave dhe repetitorëve.

Duke pasë parasysh faktin se ky sistem rregullisht ka nevojë për mirëmbajtje (pjesë rezerv) neve këtë vit kemi paraparë një buxhet me anën e secilit mund të garantojmë një komunikim të sigurt në mes këtyre paleve dhe njëherit një koordinim me cilësor në hapësirën manovruese.



Njësia Organizative: ASHNA

Nr. Ref. /Kodi: PBV-2018-22

Ver.: 1.0

Data e Ver.: 27.12.2017

Adresa: Agjencia e Shërbimeve të Navigacionit Ajror, Vrellë, Lypjan, 10070, Republika e Kosovës

Faqe 45 prej 50

### **Pjesë rezerve për sistemin VCR**

Sistemi i VCR-it në vete përmban dy server (të instaluar me aplikacion përkatës) me pjesë përcjellëse dhe dy klient. Këta dy server punojnë paralel dhe operojnë totalisht të pavarur nga njëri tjetri.

Të gjitha koordinimet zanore që bëhen në ASHNA të pjesës operative rekordohen sipas standardeve të aviacionit bazuar në ANEX-et e ICAO dhe Eurocontrol.

Sistemi i VCR-it është instaluar në tetor të vitit 2014, dhe si i tillë nuk ka pjesë rezerv. Në rast se kemi ndonjë defekt, perioda e garancionit ka skaduar dhe nuk mund të sanohet si pasojë e mungesës së pjesëve rezerv.

Për të siguruar një operim të sigurt për këtë sistem Sektori Comm & MET duhet të pajiset me pjesë rezerv dhe njëherit të kemi një kontratë mirëmbajtje nga prodhuesi i sistemit si nivel më i lartë i nderhyrjes (SLA). Të gjitha këto janë detyrime që dalin nga organizatat e aviacionit ICAO, EUROCONTROL si dhe nga auditimet e fundit që i janë bërë ASHNA-s nga EASA dhe CAA. Me anën e kësaj SLA mund të sigurojmë që do të kemi të gjitha „UPDATE“ të softwerit në pajtim me normat e fundit ndërkombëtare të ICAO-s, Eurocontrol, EASA etj, si dhe mund të sigurojmë një shërbim më cilësor në lidhje me operimin e këtij sistemi.

### **Pjesë rezerve për sistemin AFTN**

Sistemi AFTN (Aeronautical Fixed Telecommunication Network) shërben për transmetimin dhe pranimin e të dhënave aeronautike ndërmjet të ANSP-ve të Aeroporteve Ndërkombëtare. Të dhënat e tilla aeronautike janë: Planet e fluturimit, koha e arritjes, koha e aterimit, mesazhe meteorologjike, e të dhëna tjera relevante për Aeroport.

Agjencia e Shërbimeve të Navigacionit Ajror (ASHNA) shfrytëzon sistemin AFTN i cili është i konfiguruar për rutinimin e mesazheve nëpërmjet „Routerit“ kryesor për regjionin verior i cili gjendet në GANNET, Islandë. Isavia (kompani Islandeze) mirëmban pjesën e sistemit nga routeri kryesor dhe siguron mbarëvajtjen e mesazheve të lartcekura. Ndërsa ne mirëmbajmë sistemin AFTN i cili është i instaluar në lokacionin tonë. Sistemi mundëson pranimin e mesazheve aeronautike (transmetim dhe pranim) në kohë reale nga dhe për Aeroportet Ndërkombëtare. Sistemi është instaluar në vitin 2011 dhe ka mungesë të pjesëve rezerv nga lista esenciale. Sigurimi i këtyre pjesëve është i domosdoshëm për mbarëvajtjen e sistemit. Ndërsa fakti që sistemi nuk është i duplikuar e rritë numrin e pjesëve rezerv që janë kritike për sistemin.

### **Pjesë rezervë për paisjet e navigimit.**

Sistemi DVOR/DME është i instaluar në vitin 2012 dhe është prodhim i kompanisë Amerikane LEONARDO (ish SELEX). Sistemi esencialisht përbëhet nga dy sisteme DVOR dhe DME të kolokuara së bashku. Sistemi DVOR është i përbërë nga një numër i madh i antenave (48) rrezatimet e të cilave superponohen së bashku dhe e formojnë një vale e cila i tregon fluturakeve të cilat janë në këtë frekuencë në çdo moment se ku gjendet aeroporti ynë. Ndërsa DME-ja i tregon fluturakeve në kohë reale se sa është distance me aeroportin tonë. Sistemi ende nuk është i çertifikuar nga Autoriteti i Aviacionit Civil të Kosovës dhe mund të nënshtrohet procesit të rilokimit. Megjithatë, sistemi nuk përmban pjesë rezerv nga lista esenciale e pjesëve të





rekomanduara nga prodhuesi dhe të cilat janë kritike për sistem. Mungesa e këtyre pjesëve rezerv vështirëson çertifikimin e sistemit dhe shton në masë të madhe riskun e operimeve të sistemit kurdo që ai të çertifikohet.

#### **Pjesë rezerve për PABX.**

Sistemi i PABX përbëhet nga centrala telefonike kryesore e vendosur në hapsirat e ANP (Kontrolla e fluturimeve) dhe një „ACCESS NODE“ i cili është i vendosur në Server Room të terminalit. Ky sistem është operativ që nga viti 2005-2006 dhe në këtë sistem janë të integruar edhe sistemi i telefonis DECT dhe sistemi për koordinim në rast emergjencash CRASCH NET.

Në vitin 2005 kur është instaluar edhe sistemi i PABX ,në kuader të këtijë projekti kompania ka furnizuar edhe me pjesë rezerv esenciale por ato janë shpenzuar gjatë viteve të kaluara, dhe në për momentin nuk posedojm pjesë rezerv,dhe me këtë rast nuk mund të garantojm një shërbim të panderprerë të këtijë sistemi mjaft të rëndesishëm komunikues.

Në buxhetin e vitit 2018 duhet modeomos të furnizohemi me pjesë rezerv esenciale për këtë system dhe një kontratë mirëmbajtje (SLA) ,në mënyre që të garantojm një shërbim të panderprere të këtijë sistemi komunikues.Me anen e këtijë sistemi të PABX ne komunikojm me qendrat e ANSP-ve fqinje si SHKUP,TIRANË,PODGORIC,BEOGRAD, të cilat linja janë të konfiguruar në mënyrë automatike të zgjedhjes së numrit ,dhe janë të integruar në sistemin e VCS-it. Përpos komunkimeve që realizohen mes shërbimeve operative tona dhe atyre të jashtme me anën e këtijë sistemi realizohen edhe komunikimet e brendshme telefonike

#### **Pjesë rezervë për PSR/MSSR mode M+S**

Pjesët rezervë janë esenciale për mirëmbajtjen e qfarëdo sistemi. Radarët PSR ,SSR Mode M kanë sasi të madhe të pjesëve rezervë dhe kostoja e tyre është shumë e lartë. Poashtu duhet të kemi parasysh sigurimin e sa më shumë pjesëve rezervë për këta radar në mënyre që të shkurtojmë kohën e reagimit në probleme që mund të vijnë në të ardhmen, pasi që nëse presim paraqitjen e problemit dhe pastaj të porositim pjesët neve po na shtohet koha e pritjes për shkak të procedurave të komplikuar të prokurimit dhe kohëzgjatjes së madhe të këtyre procedurave kohës së liferimit të pjesëve rezervë nga ana e prodhuesit të radarëve dhe si pasojë kohëzgjatjen e paparashikuar të kthimit në punë të paisjeve.

Aktualisht ne kemi disa probleme me këta radar dhe në mungesë të pjesëve rezervë nuk kemi mund ti eliminojmë , dhe si pasojë e kësaj ne nuk kemi mundur as te bëjmë certifikimin e këtyre radarëve në pozicionin e ri, prandaj këto pjesë duhet blerë dhe montuar në mënyrë që të kemi këta radarë në gjendje të mirë funksionale. Gjatë vitit të fundit ne kemi pas probleme me një kanal të radarit SSR dhe një kanal të radarit PSR dhe në mungesë të pjesëve rezervë ne nuk kemi mund ti rikthejmë në punë asnjërin nga këto kanale. Prandaj në mënyrë që këta radarë të jenë në gjendje të mirë operative dhe të mund të certifikohen me të dy kanalet duhet që të furnizohemi me pjesë rezervë të domosdoshme.

Për këta dy radarë duhet blerë pjesët që janë në prishje dhe pjesët që janë të përbashkëta për të dy kanalet.



Njësia Organizative: ASHNA

Nr. Ref./Kodi: PBV-2018-22

Ver.: 1.0

Data e Ver.: 27.12.2017

Adresa: Agjencia e Shërbimeve të Navigacionit Ajror, Vrellë, Lypjan, 10070, Republika e Kosovës

Faqe 47 prej 50

### **Përditësimi i Sofwerit Geotitan**

Përditësimi i Softuerit GEOTITAN (softuerit për dizajnimin e procedurave instrumentale të fluturimit) është i domosdoshëm me qëllim të aplikimit të kritereve në fuqi të dizajnit të procedurave instrumentale (kritert ndërrojnë dhe zhvillohen në baza periodike), eliminimi i problemeve të meherhshme, përsosje e veglave ekzistuese dhe zhvillimi i veglave të reja. Verzioni aktual funksionon në platformë të re dhe kërkon kompjuter me të fuqishëm.

### **Projekt në vazhdim- Furnizim me Sisteme të NAVIGIMIT dhe Rilokimi i Sistemeve ekzistuese**

Për të garantuar shërbime të sigurta dhe për vazhdimësi të operimeve pa ndërprerje, zgjedhja e vetme është furnizimi dhe instalimi i sistemeve të reja dhe pastaj rilokimi i sistemeve ekzistuese. Ky furnizim dhe rilokim i sistemeve shërben që hapësira ajrore të mos degradohet nga një hapsirë e kontrolluar pjesërisht dhe bie ndesh me kërkesën për shërbime cilësore sipas publikimeve të AIP. Kërkesa përmban dizajnimin e rrugëve të reja ajrore PRNAV, STAR dhe SID për Prishtinen (037), blerjen dhe instalimin e sistemit VOR-DME (028), blerjen e SSR Radarit ModeS dhe integrimin e tij në sistemin ekzistues (024), rilokimin e Radarit ekzistues PSR dhe MSSR (029), kalibrimin nga ajri të sistemeve të rilokuara dhe instaluara (031, 032, dhe 033) Radomin për sistemin MSSR (034), blerjen e VCSS-it dhe VCR-s së re (027), rilokimin (blerjen) e ATC paisjeve në ATC Qendren e re (030, 015, 016, 017 dhe 018) dhe integrimin e radareve rajonal (014).



Njësia Organizative: ASHNA

Nr. Ref. /Kodi: PBV-2018-22

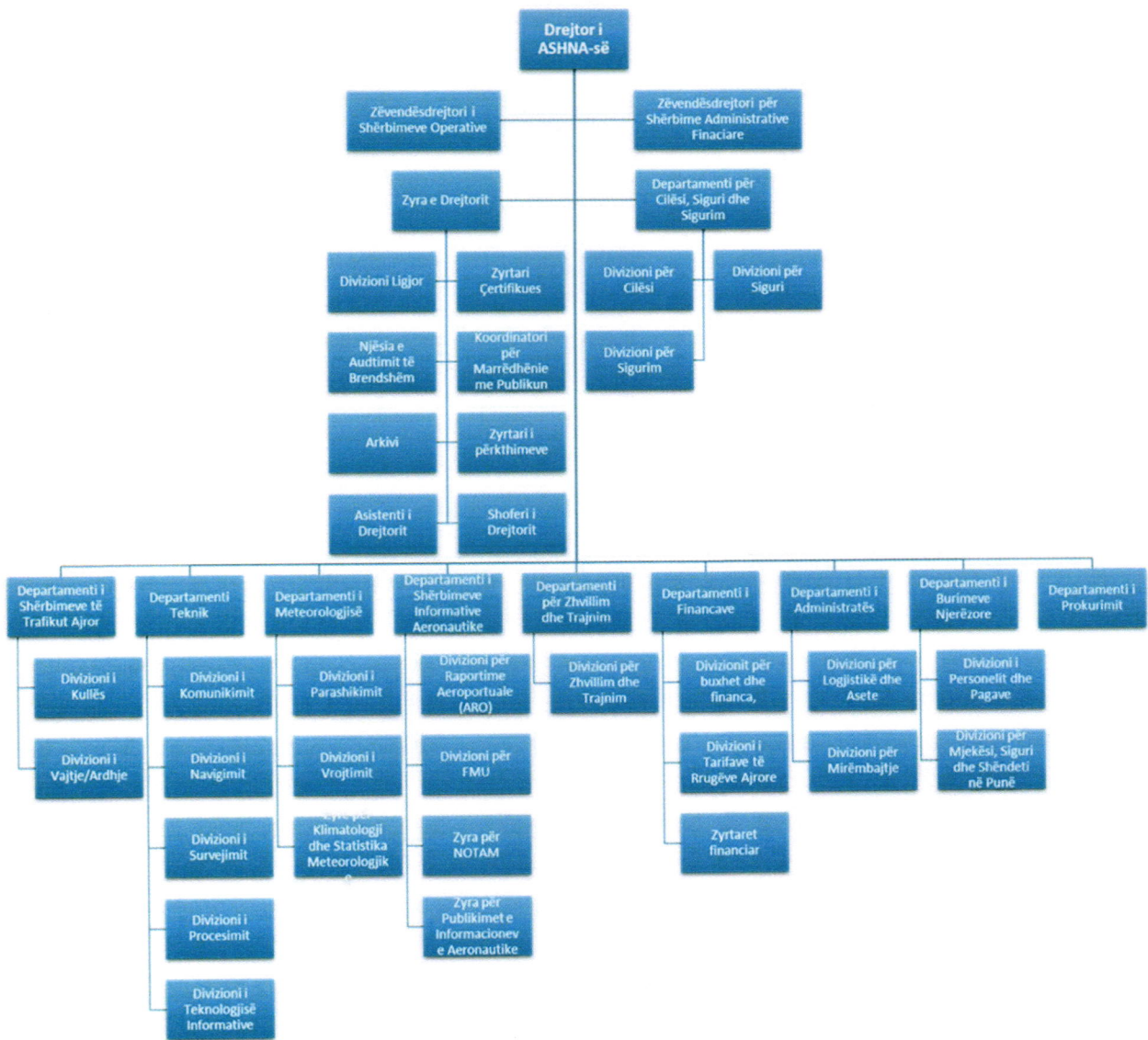
Ver.: 1.0

Data e Ver.: 27.12.2017

Adresa: Agjencia e Shërbimeve të Navigacionit Ajror, Vrellë, Lypjan, 10070, Republika e Kosovës



### 13. Skema organizative e ASHNA-së



Njësia Organizative: ASHNA

Faqe 49 prej 50

Nr. Ref./Kodi: PBV-2018-22

Ver.: 1.0

Data e Ver.: 27.12.2017

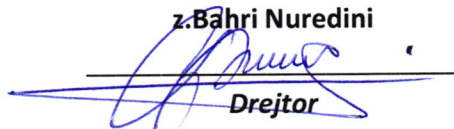
Adresa: Agjencia e Shërbimeve të Navigacionit Ajror, Vrellë, Lypjan, 10070, Republika e Kosovës



## 14. Azhurnimi i Planit Afatgjatë të Biznesit

Ky plan afatgjatë i biznesit azhurnohet bazuar në ndryshimet që afektojnë planin vjetor të biznesit dhe domosdoshmërisht azhurnohet në baza vjetore.

**z. Bahri Nuredini**



**Drejtor**

Agjencia e Shërbimeve të Navigacionit  
Ajror

